



SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

**par sistēmas pieslēguma
noteikumiem elektroenerģijas
sadales sistēmai
un
grozījumiem sistēmas pieslēguma
noteikumos elektroenerģijas
sistēmas dalībniekiem**

2021.gada 31.marts
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums.....	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	4
1) Pamatojums.....	4
2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.....	13
3) Sabiedrības mērķa grupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē.....	13

Pielikumā:

1. Lēmuma projekts "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sadales sistēmai" (1.pielikums);
2. Pieslēguma ierīkošanas, atjaunošanas un tehnisko parametru maiņas procesu shēmas (2.pielikums);
3. Lēmuma projekts "Grozījumi Regulatora 2018.gada 27.marta lēmumā Nr.1/7 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem" (3.pielikums).

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sadales sistēmai" (turpmāk – Noteikumu projekts) un lēmuma projektu "Grozījumi Regulatora 2018.gada 27.marta lēmumā Nr.1/7 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem" (turpmāk – Grozījumu projekts).

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma (turpmāk – Likums) 8.panta otro daļu Regulators nosaka vienotus sistēmas pieslēguma noteikumus elektroenerģijas ražotājiem un lietotājiem, kā arī pieslēguma maksas noteikšanas metodiku.

Atbilstoši Likuma 9.panta otrajai daļai sistēmas operatoram tā licences darbības zonā un termiņā ir pastāvīgas saistības nodrošināt sistēmas dalībniekiem nepieciešamo pieslēgumu attiecīgai sistēmai saskaņā ar Regulatora noteiktajiem vienotiem sistēmas pieslēguma noteikumiem, ja sistēmas dalībnieks izpilda sistēmas operatora noteiktās tehniskās prasības pieslēguma ierīkošanai. Pieslēguma maksa atbilst pamatotām attiecīgā sistēmas pieslēguma ierīkošanas izmaksām. Izmaksu sadalījumu starp sistēmas dalībnieku un sistēmas operatoru Likuma 9.panta otrajā prim daļā noteiktajos gadījumos nosaka Regulators.

Saskaņā ar Likuma 9.panta otro prim daļu pieslēguma maksu galalietotājiem nosaka saskaņā ar pieslēguma maksas noteikšanas metodiku, ja galalietotāja pieslēgums vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

- 1) pieslēguma spriegums nepārsniedz 400 voltus;
- 2) ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz Ministru kabineta noteikto lielumu.

Pamatojoties uz Likumā noteikto deleģējumu, Regulators 2018.gada 27.martā pieņēma lēmumu Nr.1/7 "Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem" (turpmāk – Noteikumi), kas pašlaik reglamentē kārtību, kādā ierīko elektroenerģijas sistēmas pieslēgumu (turpmāk – pieslēgums) gan elektroenerģijas sadales, gan elektroenerģijas pārvades sistēmai. Izvērtējot informāciju, kas saistībā ar pieslēgumu nodrošināšanu saņemta no elektroenerģijas lietotājiem, kā arī lielākā elektroenerģijas sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības "Sadales tīkls" (turpmāk – AS "Sadales tīkls") iesniegtos priekšlikumus Noteikumu pilnveidošanai, Regulators ir izstrādājis Noteikumu projektu, kurā noteikta kārtība jauna pieslēguma ierīkošanai vai esošā pieslēguma tehnisko parametru maiņai, ja potenciālā vai esošā sistēmas lietotāja objektu pieslēdz elektroenerģijas sadales sistēmai. Noteikumu projekts sagatavots ar mērķi pilnveidot un vienkāršot pieslēguma ierīkošanas procesu, lai nodrošinātu ātrāku, ērtāku un vienkāršāku pieslēguma ierīkošanas procesa gaitu, veicinātu efektīvāku esošās sadales sistēmas infrastruktūras izmantošanu un nodrošinātu mazāku sistēmas operatora administratīvo resursu iesaisti. Noteikumu projekts arī paredz izmaiņas pieslēguma maksas noteikšanas metodikā, lai vienkāršotu pieslēguma maksas aprēķina kārtību, kas veicinās lietotāju izpratni par pieslēguma maksas veidošanas principiem, tādējādi sekmējot efektīvāku pakalpojuma sniegšanu un jaunu pieslēgumu ierīkošanu.

Ievērojot regulējumu, kas noteikts Noteikumu projektā, vienlaikus ir nepieciešams veikt grozījumus Noteikumos, izslēdzot regulējumu, kas attiecas uz pieslēgumu ierīkošanu elektroenerģijas sadales sistēmai. Ievērojot minēto, Regulators ir izstrādājis Grozījumu projektu, atbilstoši kuram Noteikumos turpmāk būs noteikta tikai kārtība jauna pieslēguma ierīkošanai vai esošā pieslēguma tehnisko parametru maiņai, ja esošā vai potenciālā sistēmas lietotāja objektu pieslēdz elektroenerģijas pārvades sistēmai.

Plānots, ka Noteikumu projekts un Grozījumu projekts stāsies spēkā vienlaicīgi – 2021.gada 1.jūlijā. Priekšlikumus un komentārus par minētajiem projektiem Regulators lūdz iesniegt

rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz **2021.gada 21.aprīlim**.

Regulatora sagatavotais Noteikumu projekts, pieslēguma ierīkošanas, atjaunošanas un tehnisko parametru maiņas procesu shēmas un Grozījumu projekts ir pievienoti šī dokumenta pielikumā.

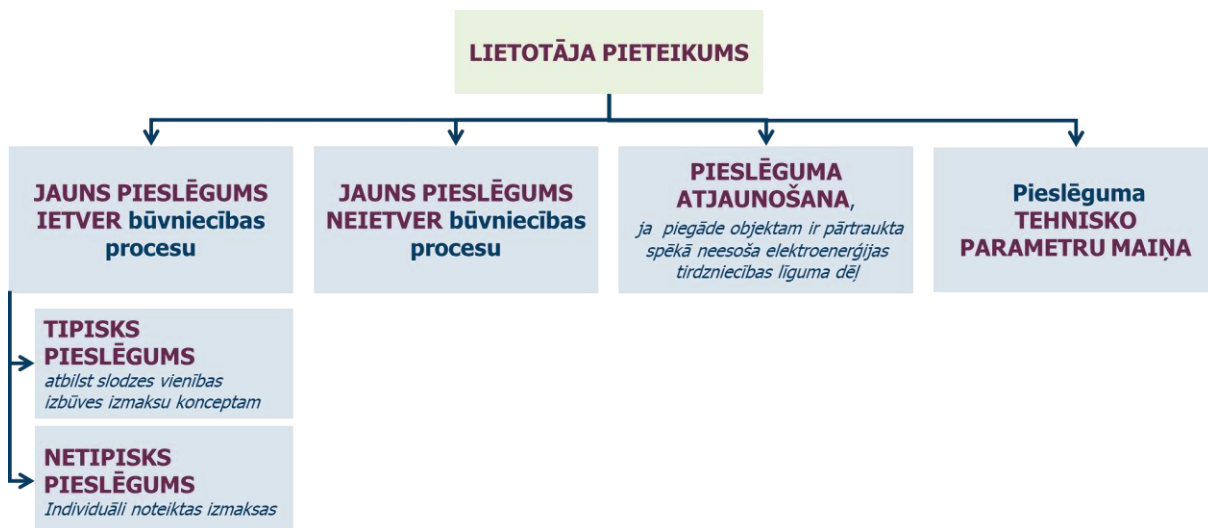
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Ievērojot, ka AS "Sadales tīkls" pēdējo gadu laikā ir pilnveidojusi savas sistēmas un procesus, kā arī Pasaules Bankas apkopotās statistikas datus par Latviju, kur Latvijai ir salīdzinoši zems vērtējums "Doing Business" apakšsadaļā "*getting electricity*", nepieciešams pilnveidot Noteikumos noteiktos procesus, kas ļautu iegūt augstāku pozīciju Pasaules Bankas apkopotās statistikas apakšsadaļā "*getting electricity*" un ietvertu darbības, kuras pašreizējos apstākļos faktiski iespējams nodrošināt vienkāršākā veidā un īsākā laikā.

Spēkā esošais regulējums noteic praktiski vienādu pieslēguma ierīkošanas kārtību un pieslēguma maksas noteikšanas metodiku tehniski atšķirīgiem pieslēgumu veidiem. Līdz ar to arī gadījumos, kad lietotāja elektroietaišu pieslēgšanu sadales sistēmai pašreizējos apstākļos tehniski būtu iespējams nodrošināt salīdzinoši vienkārši un īsākā laikā, Noteikumos noteiktais process ietver darbības, kuras faktiski vairs nav nepieciešamas, lai nodrošinātu pieslēgumu. Turklāt no lietotāju sniegtās informācijas secināms, ka nereti ir grūti izprotama šobrīd spēkā esošā pieslēguma maksas noteikšanas kārtība, atbilstoši kurai pieslēguma maksā ietilpst faktiskās izmaksas, kas saistītas ar jaunas elektrotīkla daļas ierīkošanu attiecīgā pieslēguma nodrošināšanai un attiecināmās izmaksas (proporcionāli pieslēguma atļautajai slodzei) par sistēmas operatora iepriekšējos gados veiktajiem ieguldījumiem esošajās elektroietaisēs, kas tiek izmantotas pieslēguma nodrošināšanai.

Lai nodrošinātu skaidrāku Noteikumu projekta tvērumu, 1.attēlā uzskatāmi atspoguļoti Noteikumu projektā ietvertie pieslēguma ierīkošanas procesi (veidi) un šī dokumenta 2.pielikumā uzskatāmi var redzēt, kādas darbības katram no pieslēguma veidiem veicamas, lai varētu pabeigt pieslēguma ierīkošanas procesu un sākt lietot elektroenerģiju.



1.attēls. Pieslēguma ierīkošanas procesi (veidi)

Noteikumu projekts paredz jaunu pieeju pieslēguma maksas noteikšanā, turpmāk nepiemērojot attiecināmās izmaksas, bet atkarībā no pieslēguma veida, tā nodrošināšanai nepieciešamajām darbībām un pieslēguma līguma noteikumiem, pieslēguma maksā ietverot

projektēšanas izmaksas, būvdarbu izmaksas, jaudas uzturēšanas izmaksas, pieslēgšanas izmaksas un pieslēguma maksas finansēšanas izmaksas, kā arī slodzes vienības izbūves izmaksas (skat. 2.attēlu).



Projektēšanas izmaksas – izmaksas par pieslēguma būvniecības ieceres dokumentu izstrādāšanu



Būvdarbu izmaksas – izmaksas, kas saistītas ar būvdarbiem sistēmas operatora elektrotīklā konkrēta pieslēguma nodrošināšanai. Standartizētos gadījumos tiek piemērota **slodzes vienības izbūves izmaksas**, taču nestandarta gadījumos – **faktiskās izmaksas**.



Pieslēgšanas izmaksas – izmaksas par tipveida darbībām, kuras veic sistēmas operatora, personāls, lai nodrošinātu attiecīgo pieslēgumu.



Jaudas uzturēšanas izmaksas – izmaksas, kas saistītas ar elektrotīkla un pieslēguma jaudas uzturēšanu periodā, kad elektroenerģijas piegāde objektam bijusi pārtraukta vai samazināta.

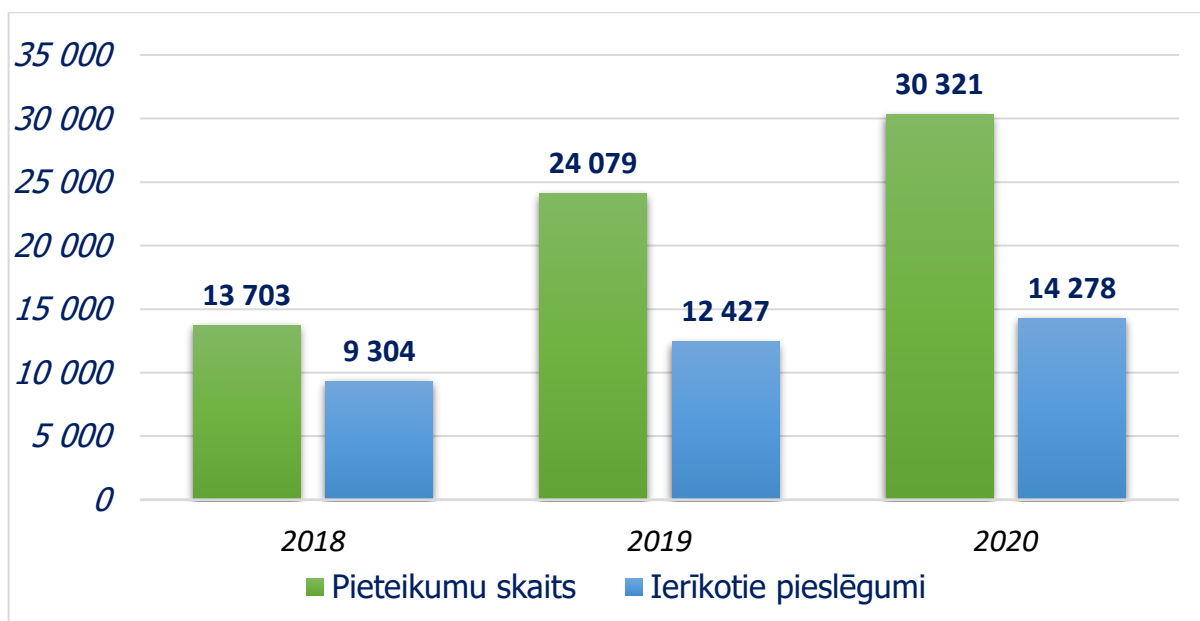


Pieslēguma maksas finansēšanas izmaksas – izmaksas, kas piemērojamas atlikta maksājuma par pieslēgumu gadījumā.

2.attēls. Pieslēguma maksu veidojošas izmaksas

Pieslēguma ierīkošana – pieslēguma izbūves izmaksu noteikšana, piemērojot slodzes vienības (ampēra) izbūves izmaksas

Atbilstoši Noteikumiem, lai uzzinātu aptuvenās jauna pieslēguma ierīkošanas vai esošā pieslēguma atļautās slodzes izmaiņu izmaksas, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu pieslēguma ierīkošanai vai esošā pieslēguma atļautās slodzes maiņai un informāciju, kas sistēmas operatoram nepieciešama, lai izvērtētu pieslēguma ierīkošanas iespējas. Apkopojot informāciju par pēdējo trīs gadu laikā ierīkotajiem pieslēgumiem, AS "Sadales tīkls" kopumā ir saņēmusi 68 103 sistēmas lietotāja pieteikumus, no kuriem 36 009 (53%) sistēmas lietotāja pieteikumi tika realizēti (skat. 3.attēlu).



3.attēls. Pieteikumu un ierīkoto pieslēgumu skaita dinamika

Izvērtējot pieslēgumu skaita dinamiku, var secināt, ka 2020.gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, kopējais pieteikumu skaits ir pieaudzis, bet izbūvētais pieslēgumu skaits nav būtiski mainījies. Turpinoties esošajai tendencei un nemainot pieslēguma maksas noteikšanas

metodiku, ir pamats uzskatīt, ka sistēmas operatora resursi pieslēguma procesa administrēšanai palielinātos, kas savukārt palielinātu sistēmas pieslēgumu izmaksu daļu, kas tiek iekļauta elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarīfos.

Noteikumu projekta izstrādes laikā Regulators ir izvērtējis citu Baltijas valstu, kā arī Zviedrijas un Somijas praksi pieslēguma maksas noteikšanā.

Apkopojums par pieslēguma maksas noteikšanu kaimiņvalstīs

Igaunijā pieslēguma maksu nosaka, ņemot vērā ģeogrāfisko attālumu no pieslēguma vietas līdz tuvākajai sistēmas operatora transformatora apakšstacijai un lietotājam nepieciešamo pieslēguma atļauto slodzi (ampēri):

- ja attālums no pieslēguma vietas līdz sistēmas operatora transformatora apakšstacijai nav lielāks par 400 metriem – pieslēguma maksu nosaka, izmantojot vienas slodzes vienības izbūves izmaksas (EUR/A);
- ja attālums no pieslēguma punkta līdz sistēmas operatora transformatora apakšstacijai ir lielāks par 400 metriem – pieslēguma maksu nosaka, pamatojoties uz būvdarbu izmaksām.¹

Lietuvā pieslēguma ierīkošanas izmaksas ir atkarīgas no vairākiem faktoriem:

Nepieciešamā pieslēguma fāžu skaits, attāluma līdz elektroapgādes tīklam un lietotājam nepieciešamās pieslēguma jaudas.² Ja lietotāja pieprasītā pieslēguma jauda ir mazāka vai vienāda ar 500 kW:

- un pieslēguma ierīkošanai nav nepieciešama būvniecība (piemēram, pieslēguma jaudas palielināšanas gadījumā) – tiek piemērota maksa par pieprasītās jaudas vienību (EUR/kW);
- un pieslēguma ierīkošanai ir nepieciešama būvniecība (piemēram, jauna pieslēguma ierīkošanas gadījumā) – tiek piemērota maksa, kuru veido vienas jaudas vienības ierīkošanas izmaksu (EUR/kW) un viena metra elektrotīkla izbūves izmaksu (EUR/m) summa. Pieslēguma maksu veido maksa par vienu jaudas vienību (kW), kas reizināta ar pieprasīto jaudas apjomu, un maksa par vienu elektrotīkla vienību (metru), kas reizināta ar ierīkojamā elektrotīkla garumu.

Ja lietotāja pieprasītā pieslēguma jauda ir lielāka par 500 kW – pieslēguma maksu veido būvdarbu izmaksas, kas noteiktas, pamatojoties uz publiskā iepirkuma rezultātiem.³

Zviedrijā ir vairāki elektroenerģijas sadales sistēmas operatori. Sadales sistēmas operators "Malung's Power Network" pieslēguma maksas noteikšanā izmanto divus kritērijus – pieslēguma vietas ģeogrāfisko attālumu līdz sadales sistēmas operatora transformatora apakšstacijai (metri) un lietotāja pieprasīto atļauto slodzi (ampēri).⁴

Somijā ir vairāki elektroenerģijas sadales sistēmas operatori.

- Elektroenerģijas sadales sistēmas operatora "Caruna" pieslēguma maksas metodika paredz, ka, ierīkojot zemsprieguma elektrotīklus, pieslēguma maksa ir atkarīga no lietotāja pieprasītās slodzes (ampēri) un attāluma, ko nosaka taisnā līnijā no tuvākās 20 kV vidsprieguma elektrolīnijas vai sadales sistēmas operatora transformatora apakšstacijas.⁵
- Elektroenerģijas sadales sistēmas operators "Elenia" pieslēguma maksu nosaka, ievērojot pieslēguma vietas ģeogrāfisko attālumu no tuvākās sadales sistēmas operatora transformatora apakšstacijas un lietotāja pieprasīto pieslēguma slodzi (A) vai jaudu (kW).⁶

Izvērtējot pieslēguma maksas noteikšanas kārtību Lietuvā, Igaunijā, Somijā un Zviedrijā, Noteikumu projektā ietverts līdzīgs princips pieslēguma maksas noteikšanā izmantot slodzes vienības (ampēra) izbūves pieeju. Šāda pieeja pieslēguma maksas noteikšanā ne tikai atvieglos

¹ <https://www.elektrilevi.ee/en/uhenduse-loomine>

² https://www.eso.lt/lt/verslui/elektra_99/elektros_ivedimo_skaiciuokle_verslui.html

³ <https://www.regula.lt/elektra/Puslapiai/prijungimo-ikainiai.aspx>

⁴ <https://www.malungselnat.se/anslutningtillnat/>

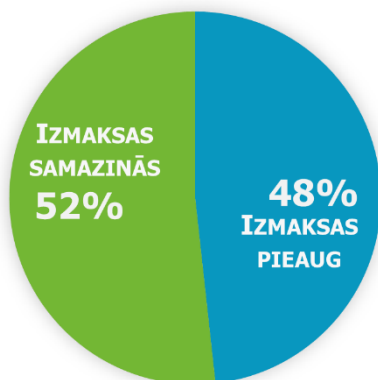
⁵ <https://www.caruna.fi/en/our-services/electricity-connections/electricity-connection-rates>

⁶ https://www.elenia.fi/sites/www.elenia.fi/files/Liittymishinnasto_1.7.2018_EN.pdf

un uzlabos pieslēguma ierīkošanas procesu daļai sistēmas pieslēgumu, bet arī ļaus lietotājiem iegūt informāciju par potenciālajām pieslēguma ierīkošanas izmaksām pirms pieteikuma iesniegšanas, tādējādi ļaujot sistēmas lietotājam ietaupīt laiku un izmaksas.

Vērtējot iespējamo ietekmi uz sistēmas pieslēguma maksu, Regulators veica AS "Sadales tīkls" iesniegtās informācijas analīzi par 2020.gadā izbūvētajiem pieslēgumiem. No veiktās analīzes par 2020.gadu, pieņemot, ka būtu ieviesta slodzes vienības izbūves izmaksu pieeja, secināms, ka 52% no izbūvētajiem sistēmas pieslēgumiem izmaksas par pieslēguma ierīkošanu samazinātos (skat. 4.attēlu).

Slodzes vienības izbūves izmaksas ietekmes izvērtējums



- Veicot aplēses secināts, ka slodzes vienības izbūves izmaksas par 2020.gadā ierīkotajiem pieslēgumiem: **63,14 EUR/A**
- Izvērtējot 2020.gadā ierīkotos **1 687 pieslēgumus**, no kuriem secināms, ka, piemērojot slodzes vienības izbūves izmaksas:
 - **814 gadījumos** izmaksas par pieslēguma ierīkošanu **palielinātos**;
 - **873 gadījumos** izmaksas **samazinātos**.

4.attēls. Slodzes vienības izbūves izmaksu piemērošanas ietekme uz sistēmas lietotāju pieslēgumu ierīkošanas izmaksām

Noteikumu projekts paredz, ka slodzes vienības izbūves izmaksas pieslēguma maksas noteikšanā piemēro sadales sistēmas operators, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju (AS "Sadales tīkls"), jo, izvērtējot visu sistēmas operatoru izbūvētos pieslēgumus iepriekšējos gados, tika secināts, ka 99% no objektiem valstī ir pieslēgti lielākā sadales sistēmas operatora elektrotīklam. Izvērtējot citu valstu pieeju, ņemot vērā Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta ietvaru un AS "Sadales tīkls" iesniegto informāciju par izbūvētajiem pieslēgumiem iepriekšējos gados, Noteikumu projektā noteikti kritēriji, kuriem iestājoties pieslēguma maksas noteikšanā tiek piemērotas vienas slodzes vienības izbūves izmaksas (skat. 5.attēlu).



Pieslēguma **atļautā slodze** nepārsniedz **100 ampērus**

Pieslēguma **spriegums** nepārsniedz **400 voltus**

Attālums no plānotās elektroietaišu piederības robežas līdz tuvākajai attiecīgā sadales sistēmas operatora 0,4 kV elektrolīnijai, mērot taisnā līnijā sistēmas operatora elektroietaišu novietojuma plānā, ievērojot mērogu, nav lielāks par **50 metriem**

ŠĶĒRŠĻI UN APSTĀKĻI, KAS BŪTISKI IETEKMĒ ELEKTROTĪKLA GARUMU VAI BŪVDARBU IZMAKSAS

- **šķēršļi** (piemēram, upes, autoceļi, aizsargājamās teritorijas un citi objekti);
- **apstākļi** (piemēram, normatīvajos aktos noteikti ierobežojumi, zemes īpašnieku atteikums saskaņot būvprojektu un citi apstākļi);
- pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma sistēmas operators pamato iemeslus.

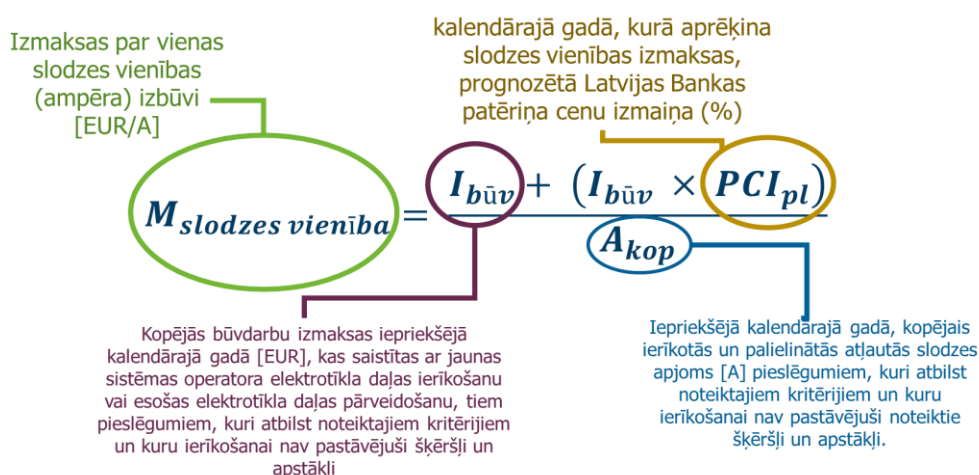
5.attēls. Pieslēguma kritēriji slodzes vienības izbūves izmaksu piemērošanai un slodzes vienības izbūves izmaksu piemērošanas ierobežojumi (šķēršļi un apstākļi)

Atbilstoši AS "Sadales tīkls" sniegtajai informācijai par 2020.gadā ierīkotajiem pieslēgumiem 69% no pieslēgumiem ir ierīkoti objektiem, kas atrodas 50 metru attālumā no zemsprieguma

līnijas. Līdz ar to attiecīgais kritērijs būs piemērojams lielākajai daļai pieslēgumu. Vienlaicīgi attiecīgais kritērijs stimulēs sistēmas lietotājus izvēlēties ierīkot pieslēgumus tuvāk sistēmas operatora infrastruktūrai, kas veicinās sistēmas efektīvāku lietošanu.

Ievērojot, ka pieslēguma, kurš atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem, ierīkošanai vienlaikus var pastāvēt ģeogrāfiska rakstura šķēršļi (piemēram, upes, ezeri, purvi, autoceļi, dzelzceļa līnijas, aizsargājamās teritorijas, būves un citi objekti) vai citi apstākļi (piemēram, normatīvajos aktos noteikti ierobežojumi, zemes īpašnieku atteikums saskaņot būvprojektu un citi apstākļi), kurus sistēmas operators nevar ietekmēt vai novērst un kuri būtiski ietekmē elektrotīkla garumu, kas jāierīko attiecīgā pieslēguma nodrošināšanai, vai būtiski ietekmē būvdarbu izmaksas, Noteikumu projekts paredz sistēmas operatora tiesības nepiemērot slodzes vienības izbūves izmaksu pieeju, pēc lietotāja pieprasījuma pamatojot tā iemeslus.

Slodzes vienības izbūves izmaksas sadalēs sistēmas operators aprēķina katram gadam. Ikgadējā slodzes vienības izbūves izmaksu aprēķina kārtība atspoguļota 6.attēlā. Lai nodrošinātu, ka piemērojamās slodzes vienības izbūves izmaksas ietvertu patēriņa cenu izmaiņas, aprēķinā ietverta arī kalendārajā gadā, kurā aprēķina slodzes vienības izbūves izmaksas, Latvijas Bankas prognozētās patēriņa cenu izmaiņas.



6.attēls. Slodzes vienības izbūves izmaksu aprēķina formula

Noteikumu projekts noteic sistēmas operatora pienākumu aprēķinātās slodzes vienības izbūves izmaksas katru gadu līdz 1.aprīlim publicēt oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", tās stāties spēkā no 1.maija un būs spēkā līdz nākamā gada 30.aprīlim. Pirms slodzes vienības izmaksu publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" sistēmas operators līdz 1.martam vienas slodzes vienības izbūves izmaksu aprēķinu un to pamatojošo informāciju iesniedz Regulatoram izvērtēšanai.

Saistībā ar slodzes vienības izbūves izmaksu piemērošanu pieslēguma maksas noteikšanā Noteikumu projekts paredz arī izmaiņas attiecībā uz būvkomersanta izvēli (iepirkuma procedūru). Būvkomersantu izvēli būvdarbu izpildei visiem pieslēgumiem, kuri atbilst kritērijiem, kas pieļauj pieslēgumu maksā izmantot slodzes vienības izbūves izmaksas, sistēmas operators veiks periodam, kas nav ilgāks par vienu gadu (vienu reizi 12 mēnešu periodā), ievērojot jau esošajos Noteikumos noteiktos un Noteikumu projektā saglabātos būvkomersanta izvēles principus. Ievērojot minēto pieeju, tiks samazināta sistēmas operatora administratīvo resursu iesaiste, kas iepriekš bija nepieciešama atsevišķa iepirkuma administrēšanai katra konkrēta pieslēguma ierīkošanai.

Līdz ar to, zinot sistēmas operatora aprēķinātās slodzes vienības izbūves izmaksas, nepieciešamo pieslēguma atļauto maksimālo slodzi, kā arī sistēmas operatora noteiktās

pieslēgšanas izmaksas, sistēmas lietotājam tiek nodrošināta iespēja ērti un viegli noteikt ierīkojamā pieslēguma maksu, slodzes vienības izbūves izmaksas reizinot ar pieslēguma atļauto maksimālo slodzi un pieskaitot pieslēgšanas izmaksas.

Nemot vērā AS "Sadales tīkls" sniegto informāciju par ierīkotajiem pieslēgumiem 2020.gadā, kas atbilstu Noteikumu projekta ietvaram par slodzes vienības izbūves izmaksu piemērošanu, aptuvenās slodzes izbūves vienības izmaksas 2021.gadam, neietverot Latvijas Bankas prognozētās patēriņa cenu izmaiņas, būtu 63,14 EUR/A. Pieslēguma maksas, piemērojot slodzes vienības izbūves izmaksas, aprēķina piemērs ietverts 7.attēlā.

PIESLĒGUMA MAKSAS

APRĒĶINA PIEMĒRS

LIETOTĀJA PIETEIKUMS: 3F – 25A

PIESLĒGUMA MAKSAS ELEMENTI:

- 2020.gada aptuvenās vienas slodzes vienības izmaksas – **63,14 EUR/A**
- Pieslēgšanas izmaksas – **29,05 EUR**

PIESLĒGUMA MAKSAS APRĒĶINS:

- **Projektēšanu veic lietotājs** (izmaksas netiek iekļautas pieslēguma maksā)
- **Slodzes izmaksas: 25A x 63,14 EUR/A x 50% = 789,25 EUR**
- **Pieslēgšanas izmaksas: 29,05 EUR**

KOPĀ: 818,30 EUR

7.attēls. Pieslēguma maksas aprēķina piemērs, piemērojot slodzes vienības izbūves izmaksas⁷

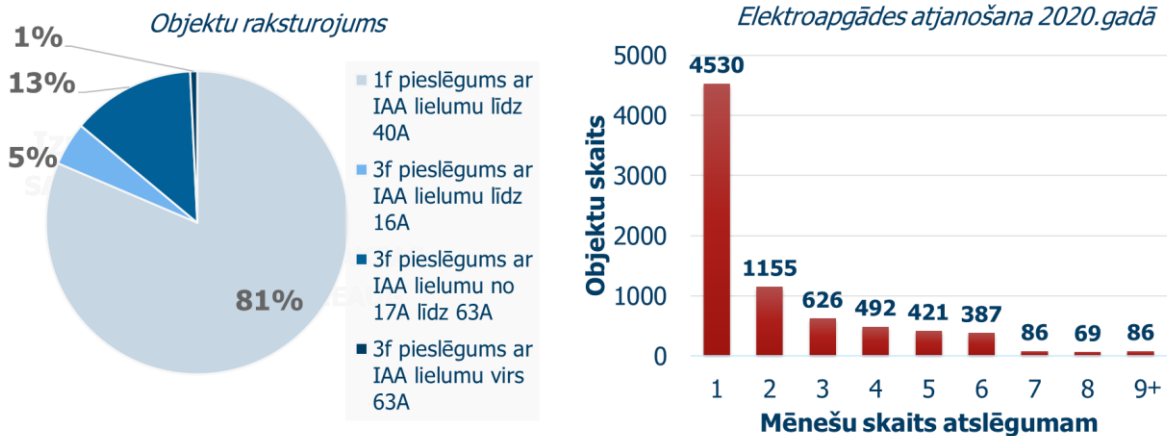
Nemot vērā iepriekš minēto, šāds pieslēguma maksas noteikšanas risinājums sistēmas lietotājiem Latvijā nodrošinās sistēmas pieslēgumu ierīkošanu īsākā laikā, kā arī saprotamas un viegli prognozējamās pieslēguma ierīkošanas izmaksas.

Pieslēguma atjaunošana – procesa harmonizēšana

Lielu daļu no AS "Sadales tīkls" gadā reģistrēto lietotāju pieslēguma pieteikumu skaita veido pieteikumi elektroapgādes atjaunošanai objektos, kuros iepriekš ir bijis ierīkots pieslēgums. Statistika par pieslēguma atjaunošanu iekļauta 8.attēlā.

⁷ Pieslēgšanas izmaksas norādītas atbilstoši AS "Sadales tīkls" tīmekļvietnē <https://www.sadalestikls.lv/klientiem/skaititaji/sadales-tikls-cenradis/> sniegtajai informācijai. Saskaņā ar Noteikumu projektu, ja pieslēguma spriegums nepārsniedz 400 voltus un ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz Ministru kabineta noteikto lielumu (100A), sistēmas lietotājs sedz 50% un sistēmas operators sedz 50% no būvdarbu izmaksām vai slodzes vienības izbūves izmaksām, kas ietvertas pieslēguma maksā.

2020.gadā elektroapgāde atjaunota 7852 objektos



8.attēls. Pieslēgumu atjaunošanas rādītāji par 2020.gadu

Spēkā esošā Noteikumu redakcija paredz, ka lietotājam, lai atjaunotu elektroapgādi objektā, jāveic vairākas darbības (pieslēguma līguma sagatavošana un slēgšana, pieslēguma ierīkošana pēc pieslēguma maksas saņemšanas), kuru izpildei nepieciešams laiks un sistēmas operatora administratīvo resursu iesaiste. Tāpat arī līdz šim maksa par pieslēguma atjaunošanu, ja elektroenerģijas piegāde objektam ir pārtraukta līdz sešiem mēnešiem, ir vienāda gan objektam, kuram elektroenerģijas piegāde pārtraukta salīdzinoši īsu laiku (dažas dienas), gan objektam, kam tā pārtraukta ilgstoši (vairākus mēnešus), lai gan sistēmas operatora izmaksas par jaudas uzturēšanu šādos gadījumos ir atšķirīgas.

Savukārt Noteikumu projektā paredzēts elektroapgādes atjaunošanu objektā, kurš iepriekš ir bijis pieslēgts sistēmai, bet kuram elektroenerģijas piegāde ir pārtraukta tādēļ, ka nav spēkā esoša elektroenerģijas tirdzniecības līguma un elektroenerģija netiek piegādāta pēdējās garantētās piegādes ietvaros, nodrošināt īsākā laikā un vienkāršākā veidā, ja:

- pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamais elektrotīkls ir saglabājies tehniskajām prasībām atbilstošā stāvoklī;
- pieslēguma vietā ir pieejama nepieciešamā pieslēguma jauda;
- nemainās pieslēguma tehniskie parametri.

Līdz ar to visiem lietotājiem tiek nodrošināti vienādi pieslēguma atjaunošanas nosacījumi neatkarīgi no tā, vai pēc elektroenerģijas pārtraukuma objektā lietotājs ir mainījies vai nē, vienlaikus neierobežojot pieslēguma atjaunošanas iespējas ar iepriekš Noteikumos noteikto sešu mēnešu termiņu.

Noteikumu projekts paredz, ka, atjaunojot pieslēgumu sadales sistēmai, kurai pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, pieslēguma atjaunošanas maksu veido jaudas uzturēšanas izmaksas, kas saistītas ar elektrotīkla un pieslēguma jaudas uzturēšanu periodā, kad elektroenerģijas piegāde objektam bijusi pārtraukta, un pieslēgšanas izmaksas, kas publicētas sistēmas operatora tīmekļvietnē. Jaudas uzturēšanas izmaksas konkrēta pieslēguma atjaunošanai ir atkarīgas no pieslēguma veida un tiek noteiktas, ņemot vērā elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifā noteikto maksu par pieslēguma nodrošināšanu, ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu vai maksu par atļauto slodzi un periodu, kurā elektroenerģija objektā nav lietota. Ja elektroenerģijas pārtraukums objektā ir bijis ilgāks par 24 mēnešiem, jaudas uzturēšanas izmaksas konkrēta pieslēguma atjaunošanai aprēķina par pirmo 24 mēnešu periodu, kurā elektroenerģija objektā nav lietota (aprēķina piemērs sniegts 9.attēlā).

PIESLĒGUMA ATJAUNOŠANAS APRĒKINA PIEMĒRS (LĪDZ 24 MĒN)

LIETOTĀJA PIETEIKUMS: **3F – 25A**

PIESLĒGUMA ATJAUNOŠANAS MAKSAS ELEMENTI:

- Sadales tarifs maksa par IAA strāvas lielumu – **2,4 EUR/A/gadā** (0,2 EUR/A/mēn)*
- Pieslēgšanas izmaksas – **29,05 EUR**
- Atjaunošana pēc **14 mēnešiem**
- Jābrauc uz objektu, lai pieslēgtu objektam elektroapgādi

PIESLĒGUMA MAKSAS APRĒKINS:

- Atjaunošanas maksa: $25A \times 0,2 \text{ EUR/A/mēn} \times 14 \text{ mēn} = \mathbf{70 \text{ EUR}}$
- Pieslēgšanas izmaksas: **29,05 EUR**

KOPĀ: **99,05 EUR**

PIESLĒGUMA ATJAUNOŠANAS APRĒKINA PIEMĒRS (>24 MĒN)

LIETOTĀJA PIETEIKUMS: **3F – 25A**

PIESLĒGUMA ATJAUNOŠANAS MAKSAS ELEMENTI:

- Sadales tarifs maksa par IAA strāvas lielumu – **2,4 EUR/A/gadā** (0,2 EUR/A/mēn)*
- Pieslēgšanas izmaksas – **29,05 EUR**
- Atjaunošana pēc **32 mēnešiem**
- Jābrauc uz objektu, lai pieslēgtu objektam elektroapgādi

PIESLĒGUMA MAKSAS APRĒKINS:

- Atjaunošanas maksa: $25A \times 0,2 \text{ EUR/A/mēn} \times 24 \text{ mēn} = \mathbf{120 \text{ EUR}}$
- Pieslēgšanas izmaksas: **29,05 EUR**

KOPĀ: **149,05 EUR**

9.attēls. Piemērs mājsaimniecības pieslēguma atjaunošanas izmaksu aprēķinam⁸

Šāds jaudas uzturēšanas izmaksu ierobežojums noteikts, lai nodrošinātu pieslēguma ierīkošanas maksas samērību, nepieļaujot iespēju, ka pieslēguma atjaunošanas maksas apmērs rada barjeras lietotāja pieslēguma atjaunošanai. Ievērojot, ka jaudas uzturēšanas maksas mērķis ir veicināt lietotājus izvērtēt un izvēlēties atbilstošu pieslēguma atļauto slodzi, tādējādi dodot sistēmas operatoram skaidrus signālus par sistēmas optimizēšanas iespējām, 24 mēneši izvēlēti kā samērīgs periods, kurā lietotājam būtu jāparedz savas nākotnes vajadzības. Minētais ierobežojums Noteikumu projektā attiecināts uz visiem lietotājiem gan gadījumos, kad elektroenerģijas piegāde objektam bijusi pārtraukta, gan gadījumos, kad pieslēguma atļautā slodze tiek samazināta un pēc laika atjaunota (skat. sadaļu par pieslēguma tehnisko parametru maiņu). Jaudas uzturēšanas izmaksas konkrēta pieslēguma atjaunošanai aprēķina par pirmo 24 mēnešu periodu, lai nodrošinātu lietotājam skaidru jaudas uzturēšanas izmaksu aprēķina kārtību.

Minētās izmaiņas nodrošinās iespēju lietotājam prognozēt pieslēguma atjaunošanas maksu pirms pieteikuma iesniegšanas, kā arī nodrošinās, ka izmaksas par objektam nepieciešamās jaudas uzturēšanu sedz lietotājs, kurš izmantos attiecīgo pieslēgumu.

Pieslēguma tehnisko parametru maiņa – visu lietotāju interešu līdzsvarošana

Noteikumu projekts paredz nodalīt regulējumu esoša pieslēguma tehnisko parametru maiņai atkarībā no nepieciešamības veikt jaunu elektroietaišu izbūvi vai esošo elektroietaišu pārbūvi elektroietaišu piederības robežas sistēmas operatora pusē. Ja lietotājs pieprasījis tehnisko parametru maiņu, kuras nodrošināšanai ir nepieciešama jaunu sistēmas operatora elektroietaišu izbūve vai esošo elektroietaišu pārbūve, sistēmas operators pieslēgumu nodrošina un pieslēguma maksu nosaka, ievērojot noteikumus jauna pieslēguma ierīkošanai. Ja pieslēgums atbilst Noteikumu projektā noteiktajiem slodzes vienības izbūves izmaksas kritērijiem (skat. 5.attēlu), sistēmas operators pieslēguma maksas noteikšanā piemēro slodzes vienības izbūves izmaksas.

Savukārt gadījumos, kad tehnisko parametru maiņai būvniecība nav nepieciešama, sistēmas operators objektā veic pieslēguma tehnisko parametru maiņu, piemērojot izmaksas, kas attiecīgā pieslēguma tehnisko parametru maiņai nepieciešamas.

Noteikumi paredz lietotāja tiesības pieprasīt samazināt pieslēguma atļauto slodzi gan uz laiku, gan pastāvīgi, nemainot citus pieslēguma tehniskos parametrus.

Noteikumu projektā ir saglabāta iespēja bez maksas samazināt pieslēguma atļauto slodzi sprieguma pakāpes ietvaros vai ievadaizsardzības aparāta nominālo strāvu, nemainot citus

⁸ Aprēķinā pieņemts, ka lietotājs izvēlēties AS "Sadales tīkls" S2 elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencēto tarifu – 2,4 EUR/A/gadā; 0,2 EUR/A/mēnesī.

pieslēguma tehniskos parametrus, lai motivētu sistēmas lietotājus samazināt pieprasītās jaudas, tādējādi veicinot sadales sistēmas efektīvāku lietošanu.

Lai veicinātu to, ka lietotāji izvēlas atbilstošu pieslēguma atļauto slodzi un novērstu iespēju izvairīties no pieslēguma jaudas uzturēšanas izmaksu segšanas, periodiski samazinot un atjaunojot atļauto slodzi, Noteikumu projekts paredz, ja lietotājs iepriekš pieprasījis samazināt pieslēguma atļauto slodzi sprieguma pakāpes ietvaros vai ievadaizsardzības aparāta nominālo strāvu, nemainot citus pieslēguma tehniskos parametrus, bet pēc slodzes samazināšanas lietotājs pieprasa sistēmas operatoram to atjaunot pilnībā vai daļēji, pieslēguma atļautās slodzes palielināšanas gadījumā lietotājam jāsedz pieslēguma jaudas uzturēšanas izmaksas par pieprasītās papildu jaudas uzturēšanu periodā, kurā atļautā slodze objektā bijusi samazināta. Maksas par pieslēguma atļautās slodzes palielināšanu aprēķina piemērs sniegts 10.attēlā.

PIESLĒGUMA TEHNISKO PARAMETRU MAIŅAS APRĒĶINA PIEMĒRS (LĪDZ 24 MĒN)

LIETOTĀJA PIESLĒGUMS: **3F – 100A** (6 mēn iepriekš - 200A)

LIETOTĀJA PIETEIKUMS: paaugstināt pieslēguma jaudu atpakaļ uz **200A**

IZMAKSU ELEMENTI:

- Sadales tarifs maksa par IAA strāvas lielumu – **0,88 EUR/A/mēn***
- Pieslēgšanas izmaksas – **29,05 EUR**
- Atjaunošana pēc **6 mēnešiem**

PIESLĒGUMA MAKSAS APRĒĶINS:

- Atjaunošanas maksa:
 $(200A \times 0,88 \text{ EUR/A/mēn} - 100A \times 0,88 \text{ EUR/A/mēn}) \times 6 \text{ mēn} = \mathbf{528 \text{ EUR}}$
- Pieslēgšanas izmaksas: **29,05 EUR**

KOPĀ: **557,05 EUR**

PIESLĒGUMA TEHNISKO PARAMETRU MAIŅAS APRĒĶINA PIEMĒRS (> 24 MĒN)

LIETOTĀJA PIESLĒGUMS: **1F – 16A** (36 mēn iepriekš - 25A)

LIETOTĀJA PIETEIKUMS: paaugstināt pieslēguma jaudu atpakaļ uz **3F - 25A**

IZMAKSU ELEMENTI:

- Sadales tarifs maksa par IAA strāvas lielumu (17-63A) (S2) – **0,20 EUR/A/mēn***
- Maksa par pieslēguma nodrošināšanu (līdz 16A) (S1) – **1,24 EUR/mēn**
- Pieslēgšanas izmaksas – **29,05 EUR**
- Atjaunošana pēc **36 mēnešiem**

PIESLĒGUMA MAKSAS APRĒĶINS:

- Atjaunošanas maksa:
 $(25A \times 0,2 \text{ EUR/A/mēn} - 1,24) \times 24 \text{ mēn} = \mathbf{90.24 \text{ EUR}}$
- Pieslēgšanas izmaksas: **29,05 EUR**

KOPĀ: **119,29 EUR**

10.attēls. Piemērs tehnisko parametru maiņas izmaksu aprēķinam⁹

Vienlaikus Noteikumu projektā paredzēts, ka maksa par pieslēguma atļautās slodzes palielināšanu (atjaunošanu) pēc iepriekš veikta slodzes samazinājuma attiecīgajā pieslēgumā nevar pārsniegt jaudas uzturēšanas izmaksas par pirmo 24 mēnešu periodu, kurā pieslēguma atļautā slodze samazināta, nodrošinot vienlīdzīgu pieeju ar pieslēguma atjaunošanu objektiem.

Noteikumu projektā ir saglabāts regulējums slodzes samazināšanai uz laiku, kas paredz iespēju sistēmas lietotājiem, kuru elektroenerģijas patēriņam ir sezonāls raksturs un kuri noteiktā laika posmā pieslēgumu izmanto efektīvi, veikt daļēju elektroenerģijas pieslēguma pieprasītās slodzes samazinājumu periodā, kad visa pieprasītā jauda nav nepieciešama, un bez maksas atjaunot. Noteikumu projektā ir precizēti nosacījumi, kas ierobežo periodiskumu un termiņu, kurā lietotājam ir iespēja pieprasīt atjaunot pieslēguma atļauto slodzi. Proti, Noteikumu projekts paredz iespēju atjaunot pieslēguma atļauto slodzi vienu reizi kalendārajā gadā (iepriekšējo divpadsmit mēnešu vietā), bet ne vēlāk kā divpadsmit mēnešu periodā (iepriekšējo deviņu mēnešu vietā) no pieslēguma atļautās slodzes samazināšanas brīža. Līdz ar to lietotājiem, kuru pieslēgumu objektos jauda tiek efektīvi izmantota, bet sezonālas darbības rakstura dēļ pieslēguma objekta pieprasītā jauda nav nepieciešama visa gada garumā, būs

⁹ Aprēķinā ar lietotāja pieslēgumu 3F-100A pieņemts, ka lietotājs izvēlējies AS "Sadales tīkls" S6 elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencēto tarifu 0,4 kV līnijā – 10,52 EUR/A/gadā; 0,88 EUR/A/mēnesī. Aprēķinā ar lietotāja pieslēgumu 3F-16A, pieņemts, ka lietotājs izvēlējies AS "Sadales tīkls" S2 elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu diferencēto tarifu 0,4 kV līnijā trīsfāžu pieslēgumam ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu no 17A līdz 63A, ieskaitot (2,40 EUR/A/gadā, 0,20 EUR/A/mēn), savukārt iepriekš lietotājs bija izvēlējies S1 diferencēto tarifu S1 vienfāzes pieslēgums ar ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu līdz 40A, ieskaitot, kas paredz gada maksu pieslēguma nodrošināšanu 14,88 EUR/gadā (1,24 EUR/mēn).

iespēja, sezonai sākoties agrāk (piemēram, 1.jūlijā) nekā iepriekšējā gadā (piemēram, 15.jūlijā), atjaunot pieslēguma atļauto slodzi (jau 1.jūlijā).

Citas izmaiņas

Noteikumu projektā paredzētas izmaiņas attiecībā uz izmaksu sadalījumu starp sistēmas lietotāju un sistēmas operatoru, kura sistēmai pieslēgti mazāk par simts tūkstošiem lietotāju. Noteikumu projekts paredz, ka, ierīkojot pieslēgumu, kura spriegums nepārsniedz 400 voltus un ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz Ministru kabineta noteikto lielumu (100A), sistēmas lietotājs sedz 50% un sadales sistēmas operators sedz 50% no būvdarbu izmaksām vai slodzes vienības izbūves izmaksām, kas ietvertas pieslēgumu maksā. Līdz ar to, ja pieslēgumu ierīko pie sadales sistēmas operatora, kura sistēmai pieslēgti mazāk par simts tūkstošiem lietotāju, sistēmas operators maksās 50% no pieslēguma maksas līdzšinējo 40% vietā, savukārt lietotājs – 50% līdzšinējo 60% vietā.

Noteikumu projektā precizēti nosacījumi pieslēguma procesa noslēgšanai pēc pieslēguma ierīkošanas pabeigšanas. Sadales sistēmas operatora līdzšinējā pieredze liecina, ka daļa sistēmas lietotāju pēc pieslēguma ierīkošanas, iespējams, apzināti vilcinās ar apliecinājuma par savu elektroietaišu izbūvi iesniegšanu, kavējot savu elektroietaišu pieslēgšanu sistēmai un sistēmas pakalpojumu izmantošanas uzsākšanu. Lai novērstu to, ka sistēmas lietotājs, kura vajadzībām pieslēgums ierīkots, nesedz izmaksas, kas saistītas ar attiecīgā pieslēguma uzturēšanu un atļautās slodzes nodrošināšanu, Noteikumu projektā noteikts, ka jauna pieslēguma ierīkošanas gadījumā sistēmas lietotājam ne vēlāk kā viena mēneša laikā no pieslēguma līgumā noteiktā termiņa sistēmas operatora organizēto pieslēguma ierīkošanas darbu pabeigšanai, ir pienākums sagatavot savas elektroietaišes pieslēgšanai spriegumam un iesniegt apliecinājumu sistēmas operatoram vai vienoties ar sistēmas operatoru par sistēmas pakalpojuma izmantošanas nosacījumiem līdz sistēmas lietotāja elektroietaišes sagatavošanai sprieguma saņemšanai. Savukārt, ja minētā vienošanās nav noslēgta pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā un sistēmas lietotājs neiesniedz apliecinājumu vai faktiski nav veicis savu elektroietaišu sagatavošanu sprieguma saņemšanai, sistēmas operatoram ir tiesības izmantot pieslēgumam rezervēto jaudu citu sistēmas lietotāju pieslēgumu ierīkošanai.

Noteikumu projektā noteiktais regulējums pieļauj lietotājam un sistēmas operatoram vienoties par termiņiem un kārtību noteiktu darbību izpildei, kas atšķiras no Noteikumu projektā noteiktā, ciktāl šāda vienošanās atbilst lietotāja tiesiskajām interesēm, neskar citu lietotāju tiesiskās intereses un neierobežo sistēmas operatora iespējas pildīt tiesību aktos noteiktās funkcijas.

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Noteikumu projekta izstrādē iesaistīta akciju sabiedrība "Sadales tīkls".

3) Sabiedrības mērķa grupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē

Noteikumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs elektroenerģijas sadales sistēmas operatorus un elektroenerģijas sadales sistēmas lietotājus, savukārt Grozījumu projekts – elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru un elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotājus.

Priekšsēdētāja p.i. padomes loceklis

I. Birziņš

Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sadales sistēmai

*Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma
8.panta otro daļu un 9.panta otro un otro prim daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sadales sistēmai (turpmāk – noteikumi) nosaka:
 - 1.1. vienotus jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma (turpmāk – pieslēgums) ierīkošanas vai esošā pieslēguma tehnisko parametru maiņas noteikumus esošajiem vai potenciālajiem elektroenerģijas sadales sistēmas (turpmāk – sistēma) lietotājiem;
 - 1.2. kārtību, kādā, nemainot esošā pieslēguma tehniskos parametrus, sistēmai 0,4 kilovoltu elektrotīklā pieslēdz elektroenerģijas ražošanas iekārtu – mikroģeneratoru, kas uzstādīts sistēmas lietotāja objektā, lai saražoto elektroenerģiju patērētu paša vajadzībām (pašpatēriņam);
 - 1.3. pieslēguma maksas aprēķināšanas metodiku;
 - 1.4. izmaksu sadalījumu starp sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju, kura pieslēguma spriegums nepārsniedz 400 voltus un ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz Ministru kabineta noteikto lielumu.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. **ievadaizsardzības aparāts** – plombējams ievada drošinātājs vai automātslēdzis, kas paredzēts sistēmas lietotāja pieslēguma atļautās maksimālās slodzes ierobežošanai elektrotīklā ar spriegumu līdz 0,4 kV;
 - 2.2. **mikroģenerators** – elektroenerģijas ražošanas iekārta un ar to saistītās aizsardzības un pārveidotājiekārtas (mikroģeneratora invertors) maiņstrāvas elektroenerģijas ražošanai ar darba strāvu līdz 16 ampēriem fāzē (3,7 kilovati vienfāzes vai 11,1 kilovats trīsfāžu pieslēgumam);
 - 2.3. **pagaidu pieslēgums** – sistēmas lietotāja ierīkota un sistēmas lietotāja valdījumā esoša elektrotīkla daļa no pieslēguma vietas līdz sistēmas lietotāja elektroietaisēm, kuru izmanto, lai terminētu laiku nodrošinātu elektroenerģijas piegādi sistēmas lietotājam, ja elektroenerģijas piegādei attiecīgajam sistēmas lietotājam nav ierīkots pieslēgums;
 - 2.4. **pieslēguma līgums** – līgums, kuru slēdz sistēmas operators un sistēmas lietotājs un kurā nosaka pieslēguma vietu, elektroietaišu piederības robežu, pieslēguma maksu, pieslēguma maksas samaksas termiņus, kā arī sistēmas operatora un sistēmas lietotāja pienākumus un tiesības, kas saistītas ar attiecīgā pieslēguma nodrošināšanu;
 - 2.5. **pieslēguma tehniskie parametri** – pieslēguma sprieguma pakāpe, atļautā maksimālā slodze, fāžu skaits, atļautā elektroenerģijas ražošanas jauda pieslēgumā, kurā uzstādīts mikroģenerators;

- 2.6. **pieslēguma vieta** – pieslēguma punkts sistēmā, no kura atbilstoši pamatotām tehniskām prasībām un par ekonomiski pamatotām izmaksām iespējams atbilstošā kvalitātē nodrošināt sistēmas pakalpojumu;
- 2.7. **pieslēgums** – sistēmas operatora elektrotīkla daļa no pieslēguma vietas līdz elektroietaišu piederības robežai;
- 2.8. **rezerves pieslēgums** – papildu pieslēgums, kuru ierīko elektroenerģijas piegādes drošuma paaugstināšanai lietotāja objektam, kuram ierīkots pieslēgums;
- 2.9. **sistēmas lietotājs** – šo noteikumu izpratnē elektroenerģijas galalietotājs un sistēmas operators, kura elektroietais pieslēdz cita sistēmas operatora elektroenerģijas sistēmai;
- 2.10. **tehniskās prasības** – sistēmas operatora izsniegts vai publicēts dokuments, kurā noteikta pieslēguma vieta, iespējamā piederības robeža, kā arī tehniskās prasības un nosacījumi, kas jāievēro, lai sistēmai pieslēgtu jaunas elektroietaises vai mainītu esošā pieslēguma tehniskos parametrus.
3. Lai sistēmai pieslēgtu jaunas elektroietaises, tostarp mikroģeneratoru, vai mainītu esošā pieslēguma tehniskos parametrus, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu pieslēguma nodrošināšanai (turpmāk – pieteikums). Sistēmas operators nosaka un savā tīmekļvietnē publicē informāciju, kas atkarībā no sistēmas lietotājam nepieciešamā pieslēguma jāsūniedz pieteikumā, kā arī nodrošina dažādus pieteikuma iesniegšanas un ar pieslēguma ierīkošanu saistītās informācijas apmaiņas veidus (klientu apkalpošanas vieta, klientu portāls, elektroniskais pasts, pasts u.c.).
4. Sistēmas operators pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma konsultē sistēmas lietotāju par pieslēguma ierīkošanas iespējām un kārtību, kā arī citiem sistēmas operatora kompetencē esošiem jautājumiem, kas saistīti ar pieslēguma nodrošināšanu. Pieslēguma ierīkošanā, ciktāl tā saistīta ar būvniecību (projektēšana un būvdarbi), sistēmas operators un sistēmas lietotājs ievēro būvniecību reglamentējošajos tiesību aktos noteikto regulējumu.
5. Sistēmas operators uztur pieslēgumu pieprasījumu datubāzi, kurā reģistrē sistēmas lietotāju pieteikumus un norāda informāciju par pieslēguma ierīkošanas procesu. Sistēmas operators nodrošina sistēmas lietotājam iespēju iepazīties ar pieslēguma pieprasījumu datubāzē ietverto informāciju, kas saistīta ar attiecīgā sistēmas lietotāja pieslēguma ierīkošanu.
6. Šajos noteikumos noteiktie līgumi (vienošanās) uzskatāmi par noslēgtiem, ja tos parakstījis sistēmas lietotājs un sistēmas operators. Līgumus sistēmas lietotājs un sistēmas operators var noslēgt, izmantojot arī distances saziņas līdzekļus. Ja sistēmas lietotājs saskaņā ar sistēmas operatora rēķinu pilnā apmērā samaksā pieslēguma maksu, uzskatāms, ka sistēmas lietotājs ir piekritis attiecīgā pieslēguma ierīkošanas nosacījumiem.

II. Noteikumi jauna pieslēguma ierīkošanai

7. Ja pieslēguma nodrošināšana ietver būvniecības procesu, 20 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas sistēmas operators izsūniedz sistēmas lietotājam tehniskās prasības. Ja tehnisko prasību izstrāde ir komplicēta un to sagatavošanai nepieciešams ilgāks laika periods vai lietotājs pieteikumā sistēmas operatoram nav iesūniedzis visu nepieciešamo informāciju, par tehnisko prasību izsūniegšanas termiņu sistēmas operators rakstveidā informē sistēmas lietotāju 20 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas. Tehnisko prasību derīguma termiņš nevar būt mazāks par deviņiem mēnešiem.
8. Ja sistēmas operators, izvērtējot saņemtos vairāku sistēmas lietotāju pieteikumus, konstatē, ka tehniski un ekonomiski pamatoti ir ierīkot kopēju pieslēgumu vairāku sistēmas lietotāju

vajadzībām, sistēmas operators var apvienot šos pieteikumus un izsniegt savstarpēji saistītas tehniskās prasības.

9. Vienlaikus ar tehniskajām prasībām sistēmas operators rakstveidā sniedz sistēmas lietotājam informāciju par citiem pieslēguma ierīkošanas nosacījumiem, kā arī aptuvenajām pieslēguma ierīkošanas izmaksām, norādot, ka precīza pieslēguma maksa tiks noteikta pieslēguma līgumā.
10. Pēc tehnisko prasību izsniegšanas sistēmas operators un sistēmas lietotājs rakstveidā vienojas par pieslēguma procesa īstenošanas nosacījumiem (būvprojekta izstrādes organizēšanu, pieslēguma ierīkošanas gaitu, pieslēguma ierīkošanas finansēšanas kārtību, ieskaitot finanšu garantijas, ja tādas ir nepieciešamas, pieslēguma ierīkošanai nepieciešamo iekārtu un materiālu piegādātāja izvēli), kā arī par citām sistēmas operatora un sistēmas lietotāja saistībām un tiesībām līdz pieslēguma līguma noslēgšanai.
11. Slēdzot šo noteikumu 10.punktā noteikto vienošanos, sistēmas operators un sistēmas lietotājs ievēro šādus nosacījumus:
 - 11.1. būvprojekta izstrādi (projektēšanu) un saskaņošanu organizē sistēmas lietotājs, ja sistēmas lietotājs un sistēmas operators nevienojas citādi;
 - 11.2. projektēšanas izmaksas neietilpst pieslēguma maksā un tās pilnā apmērā sedz sistēmas lietotājs, ja sistēmas lietotājs un sistēmas operators nevienojas citādi;
 - 11.3. sistēmas operatora pieprasīto finanšu garantiju apmērs nevar pārsniegt pieslēguma ierīkošanas prognozētās izmaksas proporcionāli sistēmas lietotāja pieprasītajai slodzei.
12. Ja 60 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators izsniedzis sistēmas lietotājam tehniskās prasības, sistēmas lietotājs ar sistēmas operatoru nav noslēdzis šo noteikumu 10.punktā paredzēto vienošanos, sistēmas operatoram ir tiesības anulēt pieteikumu un sistēmas lietotājam izsniegtās tehniskās prasības. Par pieteikuma un tehnisko prasību anulēšanu sistēmas operators rakstveidā brīdina sistēmas lietotāju vismaz 10 dienas iepriekš.
13. Pēc tam, kad sistēmas lietotājs ir izpildījis šo noteikumu 10.punktā minētās vienošanās nosacījumus pieslēguma ierīkošanas uzsākšanai, sistēmas operators organizē pieslēguma ierīkošanu un energoapgādes objekta būvdarbu veicēja (turpmāk – būvkomersants) izvēlē ievēro šādus nosacījumus:
 - 13.1. būvkomersantu izvēlas iepirkuma procedūrā saskaņā ar atklātiem, vienlīdzīgiem un objektīviem kritērijiem, ņemot vērā būvkomersanta kvalifikāciju un pieredzi, piedāvātās būvdarbu izmaksas, iekārtu un materiālu izmaksas, būvdarbu termiņus un citus kritērijus, nodrošinot saimnieciski visizdevīgāko pieslēgumu ierīkošanu;
 - 13.2. izvēloties būvkomersantu konkrēta pieslēguma ierīkošanas būvdarbu izpildei:
 - 13.2.1. būvkomersanta izvēli (iepirkuma procedūru) uzsāk 10 dienu laikā no dienas, kad izpildīti šo noteikumu 10.punktā minētās vienošanās nosacījumi pieslēguma ierīkošanas uzsākšanai;
 - 13.2.2. sistēmas lietotājam ir tiesības iepazīties ar būvkomersantu izvēles principiem, noteikumiem un izvēles procesa norisi, kā arī termiņā, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 10.punktā noteikto vienošanos, ieteikt sistēmas operatoram uzaicināšanai uz būvkomersantu izvēli (iepirkuma procedūru) sistēmas lietotāja izvēlētu būvkomersantu;
 - 13.2.3. sistēmas operators pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma pamato būvkomersanta atbilstību sistēmas operatora izvirzītajiem kritērijiem un saimnieciski visizdevīgākā pieslēguma ierīkošanas piedāvājuma izvēli;

- 13.2.4. būvkomersantu izvēlas divu mēnešu laikā no iepirkuma procedūras uzsākšanas. Ja piemērojamo iepirkuma procedūru dēļ divu mēnešu laikā nav iespējams izvēlēties būvkomersantu, sistēmas operators rakstveidā informē sistēmas lietotāju par būvkomersanta izvēles termiņu.
14. Būvkomersantu izvēli (iepirkuma procedūru) visu šo noteikumu 49.punktā noteikto pieslēgumu būvdarbu izpildei sistēmas operators, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, veic vismaz vienu reizi divpadsmit mēnešu periodā, ievērojot šo noteikumu 13.1.apakšpunktā noteiktos principus.
 15. Sistēmas lietotājam ir tiesības izvēlēties būvkomersantu, kura kvalifikācija atbilst sistēmas operatora noteiktajām prasībām, ja ierīko pieslēgumu, uz kuru neattiecas Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktais pieslēguma izmaksu sadalījums starp sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju. Par izvēlēto būvkomersantu sistēmas lietotājs informē sistēmas operatoru termiņā, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 10.punktā minēto vienošanos.
 16. Būvkomersantu, kuri kvalificējušies elektroietaišu būvdarbu izpildei sistēmas operatora licences darbības zonā, sarakstu sistēmas operators, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, publicē savā tīmekļvietnē.
 17. Sistēmas operators 30 dienu laikā pēc būvkomersanta noteikšanas vai būvprojekta saņemšanas nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu.
 18. Sistēmas lietotājam ir tiesības 30 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu, iesniegt sistēmas operatoram pamatotus iebildumus par pieslēguma līgumu. Sistēmas operators izvērtē sistēmas lietotāja iebildumus un 14 dienu laikā rakstveidā sniedz sistēmas lietotājam atbildi vai nosūta sistēmas lietotājam precizētu pieslēguma līgumu, ja sistēmas lietotāja iebildumi atzīti par pamatotiem.
 19. Ja 30 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu vai precizētu pieslēguma līgumu, sistēmas lietotājs nav parakstījis pieslēguma līgumu, nav veicis pieslēguma maksas samaksu līgumā noteiktajā apmērā vai nav sniedzis pamatotus iebildumus par pieslēguma līgumu, sistēmas operatoram ir tiesības anulēt sistēmas lietotāja pieteikumu pieslēguma ierīkošanai. Par pieteikuma anulēšanu sistēmas operators rakstveidā brīdina sistēmas lietotāju vismaz 10 dienas iepriekš.
 20. Ja sistēmas operators ir anulējis sistēmas lietotāja pieteikumu saskaņā ar šo noteikumu 19.punktu, bet sistēmas lietotājs tomēr vēlas ierīkot attiecīgo pieslēgumu, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram jaunu pieteikumu pieslēguma ierīkošanai, ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.
 21. Sistēmas operators saskaņā ar noslēgto pieslēguma līgumu organizē pieslēguma ierīkošanu līdz elektroietaišu piederības robežai. Sistēmas lietotājs nodrošina savu elektroietaišu ierīkošanu un sagatavošanu sprieguma saņemšanai ne vēlāk kā viena mēneša laikā no termiņa, kas pieslēguma līgumā noteikts sistēmas operatora organizēto pieslēguma ierīkošanas darbu pabeigšanai, ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.
 22. Pieslēguma ierīkošana uzskatāma par pabeigtu dienā, kad sistēmas operators par to rakstveidā paziņojis sistēmas lietotājam. Sistēmas lietotāja elektroietaisi sistēmas operators pieslēdz sistēmai 10 dienu laikā no dienas, kad sistēmas lietotājs pieslēguma

līgumā noteiktajā kārtībā paziņo par sistēmas lietotāja elektroietaisies gatavību sprieguma saņemšanai, ja citos normatīvajos aktos nav noteikta atšķirīga sistēmas lietotāja elektroietaišu pieslēgšanas kārtība vai sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.

23. Ja sistēmas lietotājs pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā nepaziņo par savu elektroietaišu sagatavošanu sprieguma saņemšanai vai to faktiski nav veicis, pieslēguma līgumā noteiktās sistēmas operatora saistības uzskatāmas par izpildītām ar pieslēguma ierīkošanas pabeigšanas brīdi, nepieslēdzot sistēmas lietotāja elektroietaisi sistēmai. Sistēmas lietotājs un sistēmas operators vienojas par sistēmas pakalpojumu izmantošanas nosacījumiem līdz sistēmas lietotāja elektroietaisies sagatavošanai sprieguma saņemšanai.
24. Ja sistēmas lietotājs nenoslēdz šo noteikumu 23.punktā noteikto vienošanos un sistēmas lietotājs pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā nepaziņo sistēmas operatoram par savu elektroietaišu sagatavošanu sprieguma saņemšanai vai to faktiski nav veicis, sistēmas operatoram ir tiesības izmantot ierīkotajam pieslēgumam rezervēto jaudu citu sistēmas lietotāju pieslēgumu ierīkošanai. Šādā gadījumā, lai sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja elektroietaisies, atbilstoši šo noteikumu 3.punktam sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram jaunu pieteikumu.
25. Ja jauna pieslēguma nodrošināšana neietver būvniecības procesu, sistēmas operators 30 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu. Pieslēguma līguma noslēgšana un pieslēguma ierīkošana notiek saskaņā ar šo noteikumu 18.–24.punktā noteikto kārtību.

III. Noteikumi pieslēguma atjaunošanai, pieslēguma tehnisko parametru maiņai un pagaidu pieslēguma nodrošināšanai

26. Ja objekts iepriekš ir bijis pieslēgts sistēmai, bet elektroenerģijas piegāde objektam ir pārtraukta tādēļ, ka nav spēkā esoša elektroenerģijas tirdzniecības līguma un elektroenerģija netiek piegādāta pēdējās garantētās piegādes ietvaros, sadales sistēmas operators atjauno pieslēgumu, vienlaikus pastāvot šādiem apstākļiem:
 - 26.1. pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamais elektrotīkls ir saglabājies tehniskajām prasībām atbilstošā stāvoklī (komercuzskaites mēraparāta, ievadaizsardzības aparāta neesamība nav uzskatāma par elektrotīkla neesamību);
 - 26.2. attiecīgajā pieslēguma vietā ir pieejama nepieciešamā pieslēguma jauda;
 - 26.3. nemainās pieslēguma tehniskie parametri.
27. Ja, izvērtējot sistēmas lietotāja pieteikumu un faktiskos apstākļus, sistēmas operators konstatē visu šo noteikumu 26.punktā noteikto apstākļu iestāšanos, sistēmas operators 10 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas rakstveidā informē sistēmas lietotāju par pieslēguma atjaunošanas iespējām un izmaksām. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi, sistēmas operators 10 dienu laikā no dienas, kad sistēmas lietotājs ir samaksājis pieslēguma maksu, atjauno pieslēgumu un nosūta sistēmas lietotājam paziņojumu, kurā norāda atļauto maksimālo slodzi un elektroietaišu piederības robežu.
28. Ja, izvērtējot sistēmas lietotāja pieteikumu un faktiskos apstākļus, sistēmas operators nekonstatē visu šo noteikumu 26.punktā pieslēguma atjaunošanai noteikto apstākļu iestāšanos, pieslēgumu nodrošina šo noteikumu II nodaļā noteiktajā kārtībā. Pēc sistēmas

lietotāja pieprasījuma sistēmas operators pamato iemeslus, kuru dēļ nav iespējams nodrošināt pieslēguma atjaunošanu saskaņā ar šo noteikumu 26. un 27.punktu.

29. Ja pieslēguma atļautā slodze pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma ir samazināta, bet lietotājs pieprasa to pilnībā vai daļēji atjaunot, atļautās slodzes atjaunošanu sistēmas operators nodrošina, ievērojot šo noteikumu 26.1.–26.2.apakšpunktā un 27.–28.punktā noteikto.
30. Ja, izvērtējot sistēmas lietotāja pieteikumu un faktiskos apstākļus, sistēmas operators konstatē, ka esoša pieslēguma tehnisko parametru maiņai nav nepieciešama sistēmas operatora jaunu elektroietaišu izbūve vai esošo elektroietaišu pārbūve, sistēmas operators 10 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas rakstveidā informē sistēmas lietotāju par pieslēguma tehnisko parametru maiņas iespējām un izmaksām. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi, sistēmas operators 10 dienu laikā pēc pieslēguma maksas saņemšanas nodrošina pieslēguma tehnisko parametru maiņu un nosūta sistēmas lietotājam paziņojumu, kurā norāda pieslēguma tehniskos parametrus pēc izmaiņu veikšanas.
31. Ja esoša pieslēguma tehnisko parametru maiņai ir nepieciešama sistēmas operatora jaunu elektroietaišu izbūve vai esošo elektroietaišu pārbūve, sistēmas operators pieslēgumu nodrošina šo noteikumu II nodaļā noteiktajā kārtībā.
32. Ja sistēmas lietotājs, kurš iepriekš pieprasījis uz laiku samazināt pieslēguma atļauto maksimālo slodzi, nemainot citus pieslēguma tehniskos parametrus, pieprasa sistēmas operatoram atjaunot elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā pirms slodzes samazināšanas noteikto atļauto maksimālo slodzi, sistēmas operators sedz visas pieslēguma atļautās maksimālās slodzes atjaunošanas izmaksas, ja izpildās visi šādi nosacījumi:
 - 32.1. sistēmas lietotājs pieprasījis atjaunot pieslēguma atļauto maksimālo slodzi vienu reizi kalendārā gada laikā, bet ne vēlāk kā divpadsmit mēnešu periodā no pieslēguma atļautās maksimālās slodzes samazināšanas brīža;
 - 32.2. divpadsmit mēnešu periodā pirms pieslēguma atļautās maksimālās slodzes samazināšanas uz laiku elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā noteiktā pieslēguma atļautā slodze ir izmantota vismaz 90 secīgas dienas;
 - 32.3. pieslēguma spriegums ir 0,4 kilovolti un objekta summārā ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nav mazāka par 100 ampēriem vai 6–20 kilovolti;
 - 32.4. sistēmas lietotāja pieprasītais pieslēguma atļautās maksimālās slodzes samazinājums nav mazāks par 50% no elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā noteiktās pieslēguma atļautās maksimālās slodzes;
 - 32.5. sistēmas lietotājs vismaz vienu kalendāro mēnesi divpadsmit mēnešu periodā pirms pieslēguma atļautās maksimālās slodzes samazināšanas izmantojis vismaz 7% no elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā noteiktās slodzes, kāda bija pirms sākotnējās pieslēguma atļautās maksimālās slodzes samazināšanas uz laiku.
33. Par termiņu, kurā sistēmas operators samazina un atjauno pieslēguma atļauto maksimālo slodzi saskaņā ar šo noteikumu 32.punktu, sistēmas operators un sistēmas lietotājs vienojas, izdarot grozījumus sistēmas pakalpojumu līgumā. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi, sistēmas operators pēc šo noteikumu 32.punktā noteiktā termiņa atjauno pieslēguma atļauto maksimālo slodzi.

34. Ja sistēmas operators, pamatojoties uz komercuzskaites mērāparāta ikstundas rādījumiem, konstatē, ka laikā, kad pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma samazināta pieslēguma atļautā maksimālā slodze (32.punkts), pieslēguma faktiskā slodze pārsniedz sistēmas lietotāja pieprasīto samazināto atļauto maksimālo slodzi, sistēmas operators ar nākamo kalendāro mēnesi atjauno elektroenerģijas tirdzniecības līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā noteikto atļauto maksimālo slodzi un informē par to lietotāju.
35. Sistēmas operators nosaka un savā tīmekļvietnē publicē tehniskās prasības pagaidu pieslēguma nodrošināšanai. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi, sistēmas operators nodrošina ierīkotā pagaidu pieslēguma pieslēgšanu sistēmai:
- 35.1. uz laiku līdz 24 mēnešiem elektroenerģijas piegādei būvlaukumam;
- 35.2. uz laiku līdz vienam mēnesim īslaicīgai elektroenerģijas piegādei citiem objektiem.

IV. Noteikumi mikroģeneratora pieslēgšanai

36. Sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē tehniskās prasības mikroģeneratora pieslēgšanai, kā arī informāciju un dokumentus, kas sistēmas lietotājam jāiesniedz, lai apliecinātu mikroģeneratora sagatavošanu paralēlam darbam ar sistēmu.
37. Sistēmas lietotājs par saviem līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina mikroģeneratora uzstādīšanu, iestatīšanu, pārbaudi, kā arī elektroietaišu piederības robežas sistēmas lietotāja pusē esošo elektroietaišu ierīkošanu, nodrošinot, ka minētās darbības veic atbilstošas kvalifikācijas speciālisti.
38. Ja, izvērtējot pieteikumu, sistēmas operators konstatē, ka mikroģeneratora pieslēgšanai vai mikroģeneratora elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai nav nepieciešama sistēmas operatora elektroietaišu pārbūve, 10 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators ir saņēmis sistēmas lietotāja pieteikumu un visu sistēmas operatora noteikto informāciju un dokumentus, kas apliecina mikroģeneratora sagatavošanu pieslēgšanai paralēlam darbam ar sistēmu, sistēmas operators veic darbības, kas nepieciešamas, lai mikroģeneratoru pieslēgtu sistēmai, un izdod atļauju mikroģeneratora pieslēgšanai paralēlam darbam ar sistēmu. Ja sistēmas lietotājs un sistēmas operators nevienojas citādi, šajā punktā noteiktās darbības sistēmas operators nodrošina ar nosacījumu, ka sistēmas lietotājs ir samaksājis pieslēguma maksu.
39. Ja, izvērtējot pieteikumu, sistēmas operators konstatē, ka mikroģeneratora pieslēgšanai vai mikroģeneratora elektroenerģijas ražošanas jaudas palielināšanai ir nepieciešama sistēmas operatora elektroietaišu pārbūve, mikroģeneratora pieslēgšanai nepieciešamo pieslēgumu sistēmas operators nodrošina šo noteikumu II nodaļā noteiktajā kārtībā.

V. Pieslēguma maksa

40. Pieslēguma maksu nosaka, ņemot vērā šādas ar pieslēguma nodrošināšanu saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas, kuras pieslēguma maksā ietver atkarībā no attiecīgā pieslēguma nodrošināšanai faktiski veicamajām darbībām un pieslēguma līguma noteikumiem:
- 40.1. **būvdarbu izmaksas** – izmaksas, kas saistītas ar būvdarbiem sistēmas operatora elektotīklā konkrēta pieslēguma nodrošināšanai, kurus veic šajos noteikumos noteiktā kārtībā tikai attiecīgā pieslēguma ierīkošanai izvēlēts būvkomersants;

- 40.2. **slodzes vienības izbūves izmaksas** – sistēmas operatora, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, aprēķinātas būvdarbu izmaksas pieslēguma maksas noteikšanai pieslēgumiem, kas atbilst šo noteikumu 49.punktā noteiktajiem kritērijiem;
- 40.3. **projektēšanas izmaksas** – izmaksas par pieslēguma būvniecības ieceres dokumentu izstrādāšanu, kuras nosaka un piemēro saskaņā ar šo noteikumu 10.punktā noteikto vienošanos, ja būvprojekta izstrādi un saskaņošanu organizē sistēmas operators;
- 40.4. **jaudas uzturēšanas izmaksas** – sistēmas operatora izmaksas, kas saistītas ar elektrotīkla un pieslēguma jaudas uzturēšanu periodā, kad elektroenerģijas piegāde objektam bijusi pārtraukta vai samazināta pieslēguma atļautā slodze;
- 40.5. **pieslēguma maksas finansēšanas izmaksas** (atliktā maksājuma gadījumā) – izmaksas, kuras nosaka pieslēguma maksas atliktā maksājuma piemērošanas periodā, būvdarbu izmaksām piemērojot pieslēguma līguma slēgšanas brīdī sistēmas operatora spēkā esošā sistēmas pakalpojumu tarifa aprēķinā piemēroto Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) noteikto kapitāla atdeves likmi;
- 40.6. **pieslēgšanas izmaksas** – izmaksas par tipveida darbībām, kuras veic sistēmas operatora personāls, lai nodrošinātu attiecīgo pieslēgumu.

41. Slodzes vienības izbūves izmaksas aprēķina saskaņā ar formulu:

$$M_{\text{slodzes vienība}} = \frac{I_{būv} + (I_{būv} \times PCI_{pl})}{A_{kop}}$$

kur:

$M_{\text{slodzes vienība}}$ – izmaksas par vienas slodzes vienības (ampēra) izbūvi [EUR/A];

$I_{būv}$ – kopējās būvdarbu izmaksas iepriekšējā kalendārajā gadā [EUR], kas saistītas ar jaunas sistēmas operatora elektrotīkla daļas ierīkošanu vai esošas elektrotīkla daļas pārveidošanu, tiem pieslēgumiem, kuri atbilst šo noteikumu 49.punktā noteiktajiem kritērijiem un kuru ierīkošanai nav pastāvējuši šo noteikumu 51.punktā noteiktie šķēršļi un apstākļi;

PCI_{pl} – kalendārajā gadā, kurā aprēķina slodzes vienības izmaksas, Latvijas Bankas prognozētās patēriņa cenu izmaiņas (%);

A_{kop} – kopējais ierīkotās un palielinātās atļautās slodzes apjoms iepriekšējā kalendārajā gadā [A] pieslēgumiem, kuri atbilst 49.punktā noteiktajiem kritērijiem un kuru ierīkošanai nav pastāvējuši 51.punktā noteiktie šķēršļi un apstākļi.

42. Pieslēgšanas izmaksas aprēķina, ņemot vērā sistēmas operatora tiešās materiālu, darbaspēka, transporta, administrācijas izmaksas, kas rodas, veicot tipveida darbības, lai nodrošinātu attiecīgo pieslēgumu, un nav ietvertas šo noteikumu 40.1.– 40.4.apakšpunktā minētajās izmaksās.
43. Slodzes vienības izbūves izmaksas un pieslēgšanas izmaksas sistēmas operators katru gadu līdz 1.aprīlim publicē oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”, un tās stājas spēkā no 1.maija un ir piemērojamas pieslēguma maksas noteikšanā pieslēgumiem, par kuriem pieslēguma līgums noslēgts pēc 30.aprīļa. Slodzes vienības izbūves izmaksu un pieslēgšanas izmaksu aprēķinu un to pamatojošo informāciju sistēmas operators iesniedz Regulatoram katru gadu līdz 1.martam.
44. Jaudas uzturēšanas izmaksas konkrēta pieslēguma atjaunošanas gadījumā aprēķina, Regulatora lēmumā par attiecīgā sistēmas operatora sistēmas pakalpojumu tarifu

apstiprināšanu noteikto maksu par pieslēguma nodrošināšanu, maksu par ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu vai maksu par atļauto slodzi reizinot ar to mēnešu skaitu, kurā elektroenerģijas piegāde objektam ir pārtraukta. Ja periodā, kurā elektroenerģijas piegāde objektam bijusi pārtraukta, spēkā bijuši vairāki Regulatora lēmumi, attiecīgo maksu piemēro atbilstoši mēnešu skaitam, kuros tā bija spēkā.

45. Ja elektroenerģijas piegāde objektam ir pārtraukta šo noteikumu 26.punktā minēto iemeslu dēļ, jaudas uzturēšanas izmaksas konkrēta pieslēguma atjaunošanas gadījumā neatkarīgi no pārtraukuma ilguma nevar pārsniegt izmaksas par jaudas uzturēšanu pirmo 24 mēnešu periodā pēc elektroenerģijas piegādes pārtraukšanas.
46. Ja sistēmas lietotājs pieprasa atjaunot pieslēguma atļauto slodzi saskaņā ar šo noteikumu 29.punktu, pieslēguma maksā ietver jaudas uzturēšanas izmaksas par pieprasītās papildu jaudas uzturēšanu periodā, kurā atļautā slodze objektam bijusi samazināta. Jaudas uzturēšanas izmaksas neatkarīgi no perioda, kurā pieslēguma atļautā slodze bijusi samazināta, nevar pārsniegt izmaksas par pieprasītās papildu jaudas uzturēšanu pirmo 24 mēnešu periodā, kurā pieslēguma atļautā slodze bijusi samazināta.
47. Sadales sistēmas operators, kuram Regulatora lēmumā par attiecīgā sistēmas operatora sistēmas pakalpojumu tarifu apstiprināšanu nav noteikta maksa par pieslēguma nodrošināšanu, maksa par ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu vai maksa par atļauto slodzi, maksu par pieslēguma atjaunošanu nosaka, vienojoties ar lietotāju un ņemot vērā attiecīgā sistēmas operatora sistēmas īpatnības un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas sistēmas operatora pieslēguma un elektrotīkla jaudas uzturēšanai. Pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma sistēmas operators pamato aprēķinātās pieslēguma atjaunošanas izmaksas.
48. Atkarībā no pieprasītā pieslēguma atļautās slodzes un sprieguma būvdarbu izmaksas pieslēguma maksā ietver par sistēmas operatora elektrotīkla daļu, kuru ierīko vai pārbūvē pieslēguma nodrošināšanai, proporcionāli pieslēdzamā objekta atļautajai slodzei, bet ne tālāk kā:
 - 48.1. līdz 110 kV apakšstacijai (to neieskaitot) – pieslēgumam ar spriegumu līdz 0,4 kV un ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu līdz 100 ampēriem;
 - 48.2. līdz 330 kV apakšstacijai (to neieskaitot) – pieslēgumam ar spriegumu līdz 0,4 kV un ievadaizsardzības aparāta strāvas lielumu virs 100 ampēriem, kā arī pieslēgumam ar spriegumu 6–20 kV.
49. Sistēmas operators, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, ierīkojot jaunu pieslēgumu vai palielinot pieslēguma atļauto maksimālo slodzi, pieslēguma maksu nosaka, piemērojot slodzes vienības izbūves izmaksas, ja pieslēgums vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:
 - 49.1. pieslēguma atļautā slodze nepārsniedz 100 ampērus;
 - 49.2. pieslēguma spriegums nepārsniedz 400 voltus;
 - 49.3. attālums no plānotās elektroietaišu piederības robežas līdz tuvākajai attiecīgā sistēmas operatora 0,4 kV elektrolīnijai, mērot taisnā līnijā sistēmas operatora elektroietaišu novietojuma plānā, ievērojot mērogu, nav lielāks par 50 metriem.
50. Pieslēguma maksu par šo noteikumu 49.punktā noteikto pieslēgumu nodrošināšanu nosaka, slodzes vienības izbūves izmaksas reizinot ar pieslēguma atļauto maksimālo slodzi (ievadaizsardzības aparāta vai līgumā noteiktās atļautās maksimālās slodzes lielumu [A]) un pieskaitot pieslēgšanas izmaksas.

51. Pieslēguma maksas noteikšanā slodzes vienības izbūves izmaksas nepiemēro, ja pieslēgums atbilst šo noteikumu 49.punktā noteiktajiem kritērijiem, bet vienlaikus pastāv šķēršļi (piemēram, upes, ezeri, purvi, autoceļi, dzelzceļa līnijas, aizsargājamās teritorijas, būves un citi objekti) un apstākļi (piemēram, normatīvajos aktos noteikti ierobežojumi, zemes īpašnieku atteikums saskaņot būvprojektu un citi apstākļi), kas būtiski ietekmē elektrotīkla garumu, kurš jāierīko pieslēguma nodrošināšanai, vai būtiski ietekmē būvdarbu izmaksas. Pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma sistēmas operators pamato iemeslus, kuru dēļ pieslēguma maksas noteikšanā slodzes vienības izbūves izmaksas nepiemēro.
52. Ja sistēmas lietotājs pieprasa esošā pieslēguma atļautās slodzes vai ievadaizsardzības aparāta nominālās strāvas samazināšanu, nemainot citus pieslēguma tehniskos parametrus, tad sistēmas operators sedz visas ar pieslēguma atļautās slodzes vai ievadaizsardzības aparāta nominālās strāvas samazināšanu saistītās izmaksas elektroietaišu piederības robežas sistēmas operatora pusē.
53. Ja, izvērtējot jauna pieslēguma ierīkošanu, sistēmas operators konstatē, ka ekonomiski pamatoti ir ierīkot elektroietaisi ar papildu jaudu, kura pārsniedz sistēmas lietotāja pieprasīto atļauto slodzi, sistēmas operators sedz visas ar papildu jaudas ierīkošanu saistītās izmaksas.
54. Ierīkojot vienu kopēju pieslēgumu (elektrotīkla daļu) vairāku sistēmas lietotāju vajadzībām (vairākiem objektiem), pieslēguma izmaksas sadala starp šiem sistēmas lietotājiem proporcionāli būvprojektā katram sistēmas lietotājam (objektam) paredzētajai atļautajai slodzei.
55. Ja sistēmas operators iegūst īpašumā tiesību aktos noteiktajām tehniskajām prasībām atbilstošus elektrotīklus (piemēram, dārzkopības sabiedrību, garāžu kooperatīvu u.c.) un sistēmas lietotāju objektiem, kas pieslēgti šādam elektrotīklam, nemainās iepriekšējie pieslēguma tehniskie parametri, pieslēguma maksu nosaka atbilstoši pieslēgšanas izmaksām. Par elektrotīkla pārņemšanas nosacījumiem un ar to saistīto izmaksu segšanu sistēmas operators vienojas ar elektrotīklu īpašnieku.

VI. Izmaksu sadalījums pieslēguma maksas noteikšanai un pieslēguma maksas samaksas kārtība

56. Ierīkojot pieslēgumu, kura spriegums nepārsniedz 400 voltus un ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz Ministru kabineta noteikto lielumu (100A), sistēmas lietotājs sedz 50% un sistēmas operators sedz 50% no būvdarbu izmaksām vai slodzes vienības izbūves izmaksām, kas ietvertas pieslēguma maksā.
57. Pieslēguma izmaksu daļu, kuru saskaņā ar šo noteikumu 56.punktu nesedz sistēmas lietotājs, sistēmas operators iekļauj elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu veidojošajās izmaksās.
58. Sistēmas lietotājs sedz visas pieslēguma nodrošināšanas izmaksas un šo noteikumu 56.punktā noteikto izmaksu sadalījumu nepiemēro izmaksām, kas saistītas ar:
 - 58.1. rezerves pieslēguma ierīkošanu;
 - 58.2. pieslēguma atjaunošanu;

58.3. pagaidu pieslēguma nodrošināšanu;

58.4. pieslēguma tehnisko parametru maiņu, ja tā saistīta ar mikroģeneratora pieslēgšanu.

59. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi, attiecīgo pieslēgumu sistēmas operators nodrošina ar nosacījumu, ka sistēmas lietotājs ir pilnā apmērā samaksājis pieslēguma līgumā vai sistēmas operatora rēķinā noteikto pieslēguma maksu.

60. Sistēmas operators, kura sadales sistēmai pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, un sistēmas lietotājs var vienoties par pieslēguma maksas samaksu ar atlikto maksājumu, ievērojot šādus nosacījumus:

60.1. pieslēguma spriegums ir 6–20 kilovolti vai 0,4 kilovolti un objekta summārā atļautā ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva ir lielāka par 100 ampēriem;

60.2. atlikta maksājuma termiņš nepārsniedz piecus gadus no brīža, kad noslēgts sistēmas pakalpojuma līgums;

60.3. sistēmas lietotājs ir nodrošinājis sistēmas operatora pieprasītās finanšu garantijas pieslēguma maksas samaksai;

60.4. atlikta maksājuma finansēšanas un samaksas nosacījumi tiek iekļauti pieslēguma līgumā un sistēmas pakalpojumu līgumā.

61. Sistēmas operators, kura sadales sistēmai pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, izstrādā un savā tīmekļvietnē publicē nosacījumus par nepieciešamajām garantijām atlikta maksājuma piemērošanai, pieslēguma maksas finansēšanas izmaksu aprēķina kārtību un citus nosacījumus, kas piemērojami, ja pieslēguma maksas samaksa notiek ar atlikto maksājumu.

VII. Noslēguma jautājumi

62. Pieslēgumus, par kuru ierīkošanu pieslēguma līgumi noslēgti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, ierīko, ievērojot noslēgtajos pieslēguma līgumos ietvertos nosacījumus.

63. Slodzes vienības izbūves izmaksas un pieslēgšanas izmaksas, kas aprēķinātas saskaņā ar šo noteikumu 41. un 42.punktu un piemērojamas līdz 2022.gada 30.aprīlim, sistēmas operators publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" līdz 2021.gada 5.jūlijam, un tās stājas spēkā no 2021.gada 5.jūlija.

64. Noteikumi stājas spēkā 2021.gada 1.jūlijā.

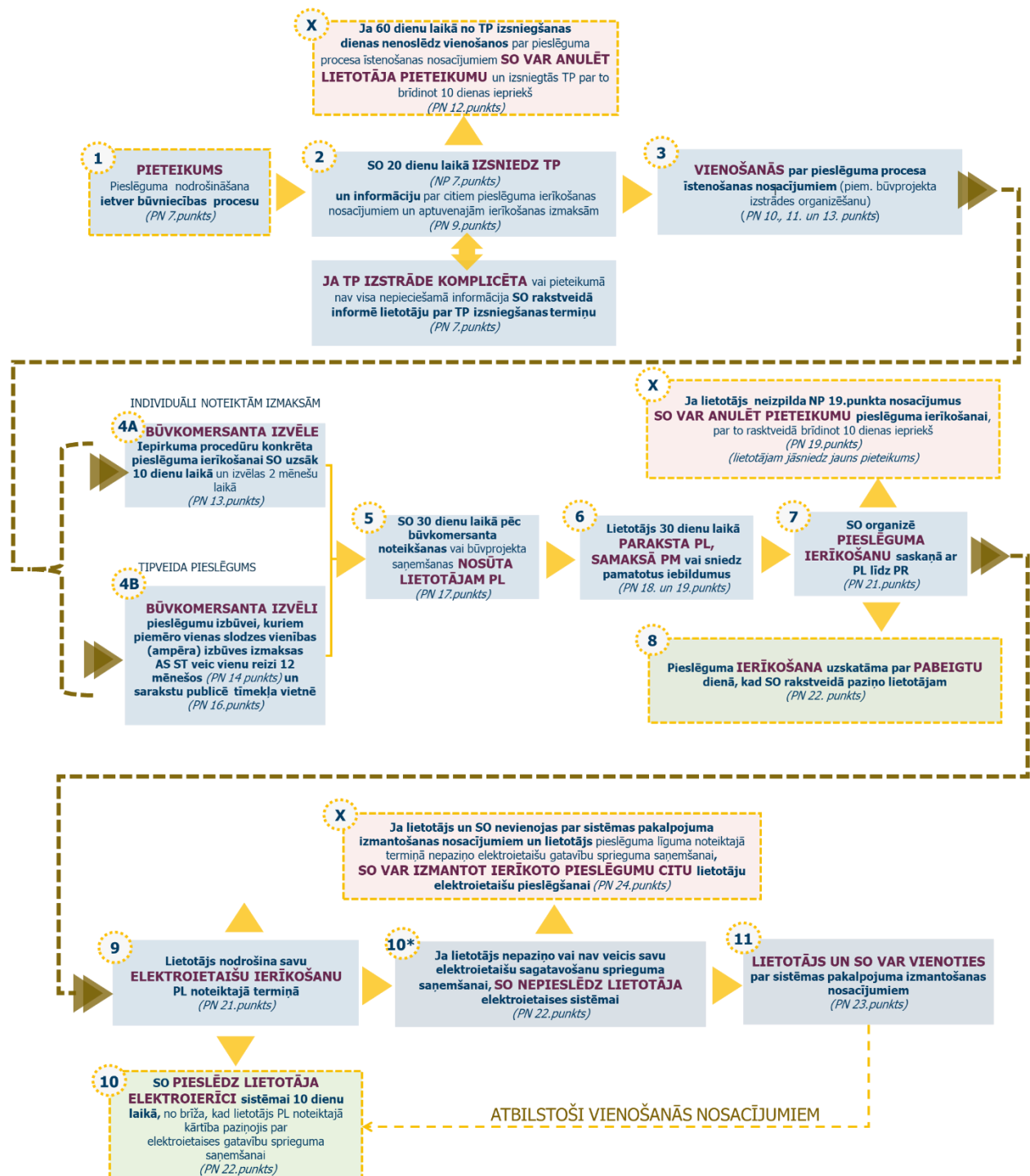
Priekšsēdētāja p.i. padomes loceklis

I. Birziņš

2.pielikums
konsultāciju dokumentam par sistēmas pieslēguma noteikumiem
elektroenerģijas sadales sistēmai un
grozījumiem sistēmas pieslēguma noteikumos
elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem

JAUNS PIESLĒGUMS

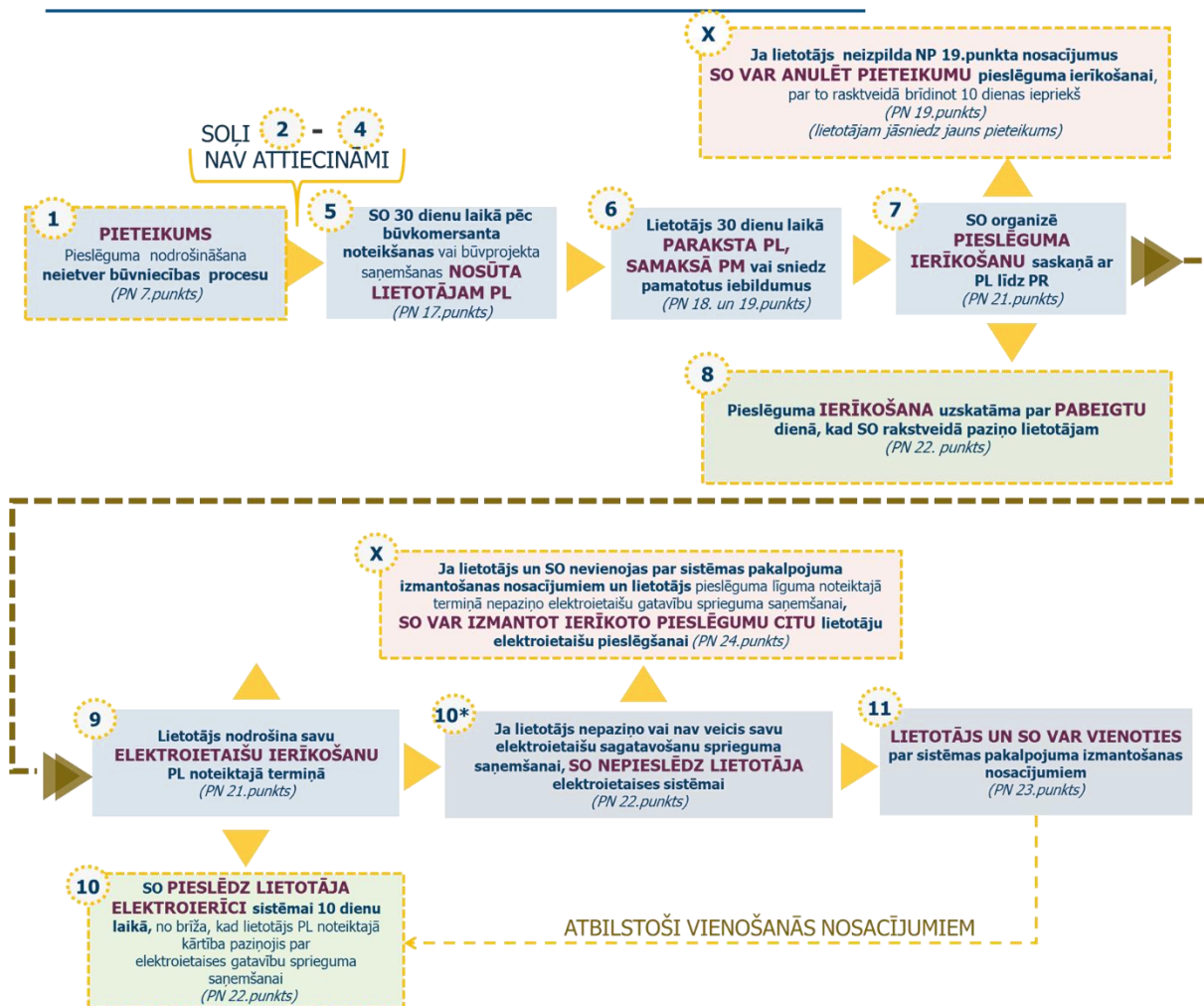
AR BŪVNICĪBAS PROCESU UN INDIVIDUĀLI NOTEIKTĀM IZMAKSĀM



PN- pieslēguma noteikumi, TP tehniskās prasības, PL- pieslēguma līgums, PR- piederības robeža, SO – sadales operators

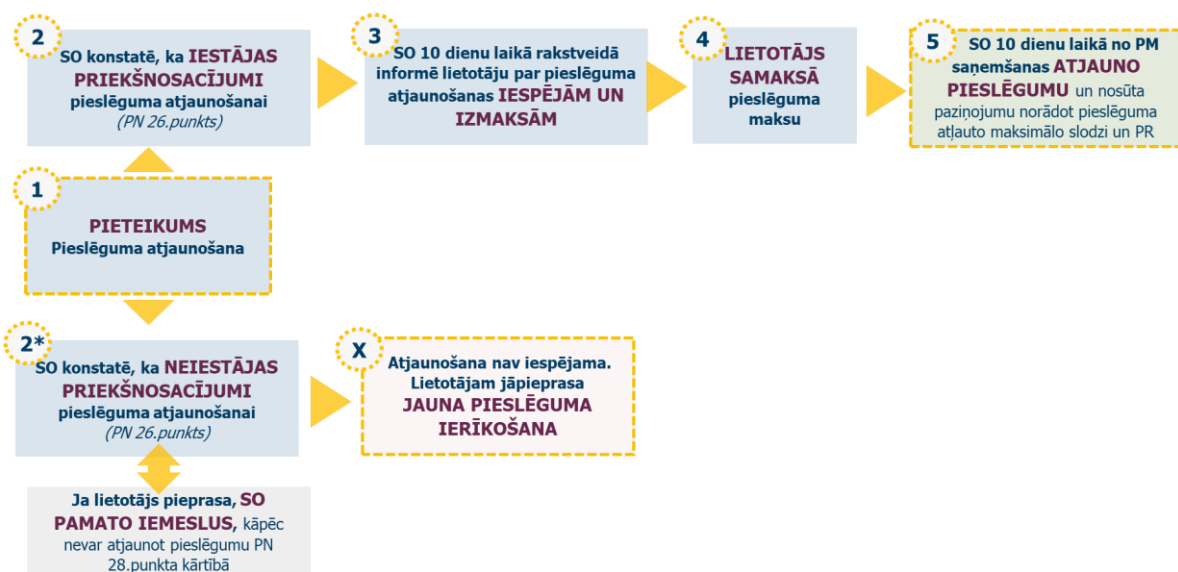
JAUNS PIESLĒGUMS

BEZ BŪVNICĪBAS PROCESA



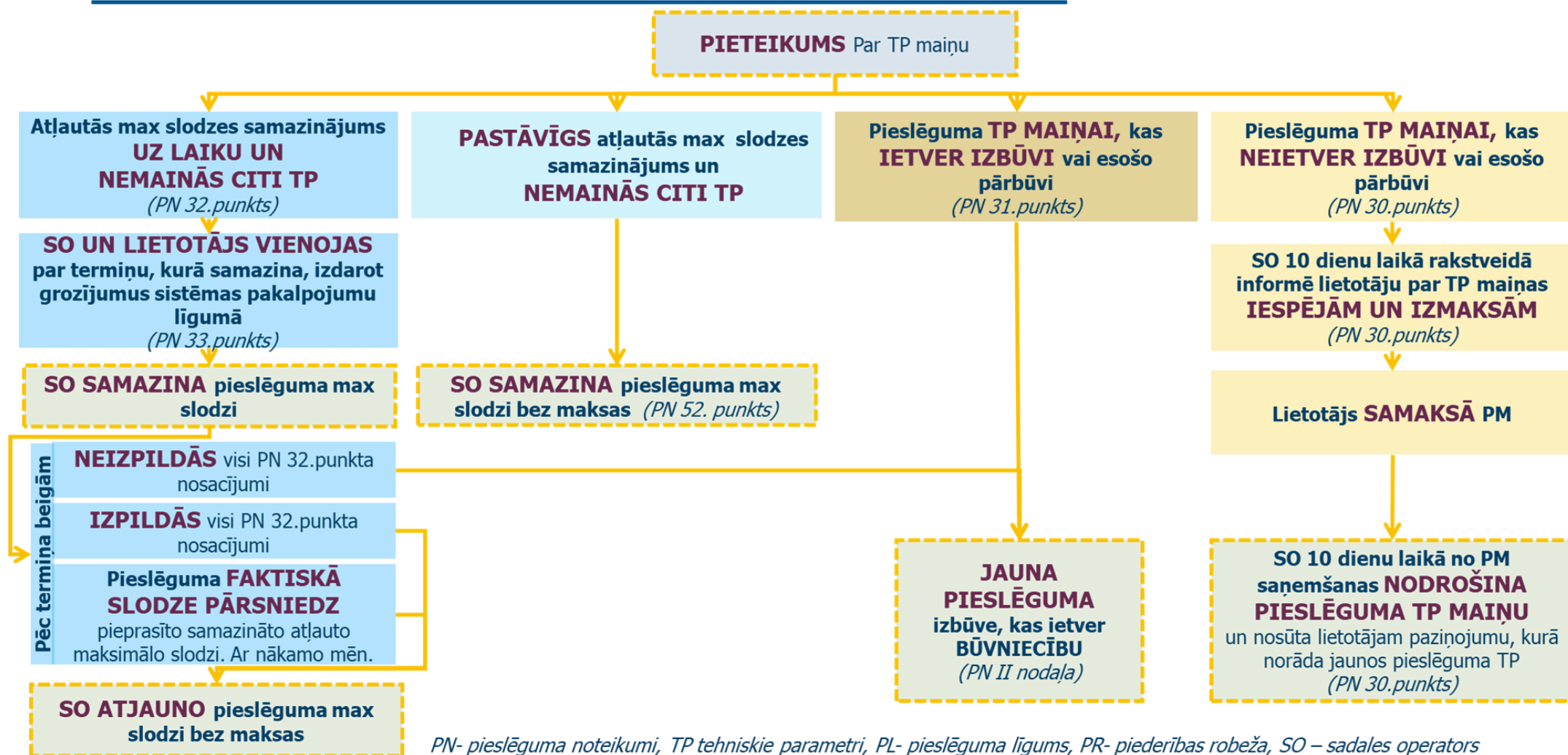
PN- pieslēguma noteikumi, TP tehniskās prasības, PL- pieslēguma līgums, PR- piederības robeža, SO – sadales operators

PIESLĒGUMA ATJAUNOŠANA



PN- pieslēguma noteikumi, TP tehniskās prasības, PL- pieslēguma līgums, PR- piederības robeža, SO – sadales operators

TEHNISKO PARAMETRU MAIŅA



**Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2018.gada
27.marta lēmumā Nr.1/7 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas
sistēmas dalībniekiem”**

*Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma
8.panta otro daļu un 9.panta otro un otro prim daļu*

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2018.gada 27.marta lēmumā Nr.1/7 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem” (Latvijas Vēstnesis, 2018, 64.nr.) šādus grozījumus:
 - 1.1. izteikt lēmuma nosaukumu šādā redakcijā:
“Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai”;
 - 1.2. izteikt norādi, uz kāda likuma pamata lēmums izdots šādā redakcijā:
“Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 8.panta otro daļu un 9.panta otro daļu”;
 - 1.3. izteikt 1.punktu šādā redakcijā:
“1. Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas pārvades sistēmai (turpmāk – noteikumi) nosaka vienotus jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma (turpmāk – pieslēgums) ierīkošanas vai esošā pieslēguma tehnisko parametru maiņas noteikumus esošajiem vai potenciālajiem elektroenerģijas pārvades sistēmas (turpmāk – sistēma) lietotājiem.”;
 - 1.4. svītrot 2.1. un 2.2.apakšpunktu;
 - 1.5. svītrot 2.3.apakšpunktā vārdus “elektroenerģijas pārvades vai sadales”;
 - 1.6. svītrot 2.4.apakšpunktu;
 - 1.7. izteikt 4.punktu šādā redakcijā:
“4. Lai sistēmai pieslēgtu jaunas elektroietaisies vai mainītu esošā pieslēguma atļauto slodzi, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu pieslēguma ierīkošanai vai esošā pieslēguma tehnisko parametru izmaiņai, norādot sistēmas operatoram nepieciešamo informāciju pieslēguma ierīkošanai. Pieteikuma veidlapas sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē.”;
 - 1.8. svītrot 6.punktu;
 - 1.9. izteikt 7.punktu šādā redakcijā:
“7. 20 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas sistēmas operators izsniedz sistēmas lietotājam tehniskos noteikumus, kuros nosaka pieslēguma vietu un tehniskās prasības pieslēguma ierīkošanai. Ja tehnisko noteikumu izstrāde ir komplicēta un to sagatavošanai nepieciešams

ilgāks laika periods vai lietotājs sistēmas operatoram nav iesniedzis visu nepieciešamo informāciju, par tehnisko noteikumu izsniegšanas termiņu sistēmas operators rakstveidā informē sistēmas lietotāju 20 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas.”;

1.10. svītrot 9.punkta otro teikumu;

1.11. svītrot 15.punkta otro teikumu;

1.12. papildināt lēmumu ar 18.¹punktu šādā redakcijā:

“18.¹ Visas pieslēguma ierīkošanas pamatotās izmaksas sedz sistēmas lietotājs, un pieslēguma maksā tās ietver neatkarīgi no lietotājam atļautās slodzes. Ja pieslēguma līgumā nav noteikts citādi, pieslēguma ierīkošanu saskaņā ar pieslēguma līgumu sistēmas operators nodrošina ar nosacījumu, ka sistēmas lietotājs ir pilnā apmērā samaksājis pieslēguma līgumā noteikto pieslēguma maksu.”;

1.13. svītrot 22. un 23.punktu;

1.14. papildināt lēmumu ar 25.¹punktu šādā redakcijā:

“25.¹ Ja saskaņā ar pieteikumu sistēmas lietotājs pieprasa pieslēguma tehnisko parametru maiņu, pieslēgumu nodrošina šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.”;

1.15. svītrot III, IV un V nodaļu;

1.16. svītrot 62.punktu;

1.17. svītrot pielikumu.

2. Lēmums stājas spēkā 2021.gada 1.jūlijā.

Priekšsēdētāja p.i. padomes loceklis

I. Birziņš